

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № КР ДСМ-76 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 6 тамызда № 23890 болып тіркелді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін 5 т. қараңыз.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жығы 17 ақпандығы № 71 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі туралы ережесінің 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары бекітілсін.

2. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің кейбір бұйрықтарының күші жойылды деп танылсын.

3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы

A. Цой

Денсаулық сақтау министрі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Индустрія және инфрақұрылымдық

даму министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы

Денсаулық сақтау министрі

2021 жылғы 5 тамыздағы

№ КР ДСМ-76 бұйрығымен

бекітілген

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар"

санитариялық қағидалары

1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Осы "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары (бұдан әрі – Санитариялық қағидалар) "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және Ұлттық экономика министрліктерінің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жығы 17 ақпандағы № 71 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі туралы ережесінің (бұдан әрі – Ереже) 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес өзірленген және меншік нысанына қарамастан білім беру объектілерінде объект салынатын жер учаскесін таңдауға, жобалауға, реконструкциялауға, пайдалануға, сумен жабдықтауға, су бұруға, жылумен жабдықтауға, жарықтандыруға, желдетуге, ауаны баптауға, жөндеуге және күтіп-ұстауға, тұру, тамақтану, оқыту жағдайларына және өндірістік практикаға, өндірістік бақылауға, персоналдың еңбек және қызмет көрсету жағдайларына, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді медициналық қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды белгілейді.

2. Осы Санитариялық қағидалар балаларды мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту объектілерін (бұдан әрі – мектепке дейінгі үйымдар) қоспағанда, білім беру үйымдарының объектілеріне, оның ішінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқыту, тұру және тамақтану орнын үйимдастыру объектілеріне, барлық түрдегі және типтегі интернат үйимдарына (бұдан әрі – объектілер) қолданылады.

3. Объектілерде осы Санитариялық қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес зертханалық-аспаптық зерттеулер жүргізіледі.

4. Осы Санитариялық қағидаларда мынадай ұйымдар пайдаланылды:

1) арнайы білім беру ұйымдары – бұл ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдардың (балалардың) оларсыз жалпы білім беретін оқу және білім беру бағдарламаларын менгеруі мүмкін болмайтын, арнайы оқу бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық және өзге де құралдарды, өсір сұру ортасын, сондай-ақ медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайларды қамтамасыз ететін білім беру ұйымдары;

2) орта білім беру ұйымы – мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, мамандандырылған жалпы білім беру және арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымы;

3) бракераж – органолептикалық көрсеткіштер бойынша тамақ өнімдерінің және дайын тағамдардың сапасын бағалау;

4) білім беру ұйымдары – заны тұлғалар, сондай-ақ меншік нысанына және ұйымдық құқықтық нысанына қарамастан, бір немесе бірнеше білім беру бағдарламаларын іске асыратын және (немесе) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бағуды және оларға тәрбие беруді қамтамасыз ететін халықаралық мектеп мәртебесі бар заны тұлғалардың филиалдары, жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын, заны тұлға құрмаған дара кәсіпкерлер;

5) білім берудің оқу-сауықтыру ұйымы – балалар мен оқушы жастарды тәрбиелеу, оларға білім беру, сауықтыру, олардың демалысы жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын заны тұлға;

6) дене шынықтыру – мәдениеттің құрамдас бөлігі, адамның дене бітімін және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту, дене тәрбиесі мен дене бітімін дамыту арқылы оның қозғалыс белсенділігін жетілдіру және саламатты өмір салтын қалыптастыру, әлеуметтік бейімдеу мақсатында қоғам жасайтын және пайдаланатын рухани және материалдық құндылықтар жиынтығын білдіретін әлеуметтік қызмет саласы;

7) жазу құралдары – жазу дәптерлері, жазуға және сурет салуға арналған құралдар, оларға қаламдар, қарындаштар, фломастерлер, пенал, циркуль, маркерлер, көмір түйірлері, борлар, стерженьдер, грифельдер жатады;

8) жалпы білім беретін мектеп – бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар

мен тәрбиеленушілерге қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

9) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары – жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға тұратын орындар бере отырып, оларды тәрбиелеу, оларға білім беру үшін қолайлы жағдай жасалатын ұйым;

10) жеке медициналық кітапша – жұмысқа жіберілу туралы белгі қойылып, міндетті медициналық қарап-тексерудің нәтижелері енгізілетін дербес құжат;

11) жиынтық оқу жүктемесі – Ұлгілік оку жоспарының инвариантты және вариативті бөлігі сағаттарының жалпы саны;

12) интернат ұйымдары – тұратын орын беріле отырып, белгілі бір санаттағы адамдардың білім алу құқықтарына мемлекеттік кепілдіктерді қамтамасыз ететін білім беру ұйымдары;

13) кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтары (бұдан әрі – КТБО) – ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтағанға дейін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балалар мен жасөспірімдерді, уақтылы орналастыру мүмкін болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығынсыз қалған балаларды, қорғанышылық және қамқорышылық органы балалардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе қамқорлыққа алған басқа адамдардан алып қойған балаларды, арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін балаларды, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан өмірлік қыын жағдайда жүрген балаларды қабылдауды және уақытша бағуды қамтамасыз ететін, білім беру органдарының қарамағындағы ұйымдар;

14) лицей – білім алушылардың бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес оларға кең ауқымда және терендете жаратылыстану-математикалық білім беруді қамтамасыз ететін негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын және қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

15) мамандандырылған білім беру ұйымы – жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарттары негізінде әзірленген және ғылым, мәдениет, өнер, спорт, әскери іс негіздерін терен игеруге, олардың шығармашылық әлеуеттері мен дарын-қабілеттерін дамытуға бағытталған негізгі және жалпы орта білім берудің мамандандырылған жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны, спорттық объектілер;

16) мектеп алды сыныптары (0) – жалпы білім беретін мектептерде бес, алты (жеті) жастағы балаларды тегін міндettі мектеп алды даярлау жүргізілетін сыныптар;

17) мектептен тыс қосымша білім беру ұйымы (бұдан әрі – мектептен тыс объектілер) – білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жеке тұлғасын дамытуға, денсаулығын нығайтуға және өзін-өзі кәсіптік тұрғыдан айқындауға, шығармашылық еңбегіне, олардың жалпы мәдениетін қалыптастыруға, жеке тұлғаны қоғамдағы өмірге бейімдеуге, бос уақытын пайдалы өткізуі үйимдастыруға қажетті жағдайларды қамтамасыз етуге арналған оқу-тәрбие ұйымдары;

18) оқу-әдістемелік кешен (бұдан әрі – ОӘК) – білім алушының оқу пәні (пәндер) бойынша білім мазмұнын меңгеруін қамтамасыз етуге бағытталған және оқулыққа ілеспе болатын жекелеген оқу және әдістемелік басылымдардың жиынтығы;

19) оқу жүктемесі – әрбір жас тобы үшін оқу сағаттарымен өлшенетін оқу-тәрбие процесіне қатысадың нормаланатын жиынтығы;

20) оқу сабактың (жаттығудың) немесе дәрістердің сабак басталғаннан үзіліске дейінгі ұзактығы;

21) онтайлы микроклиматтық жағдай – білім алушылар мен тәрбиеленушілерге ұзак және жүйелі әсер ету кезінде термореттегіш тетіктерінің көмегінсіз организмнің қалыпты жылу жағдайын сактауды қамтамасыз ететін микроклиматтың сандық көрсеткіштерінің үйлесімдігі;

22) өндірістік бақылау – өндірілетін өнімнің, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің адам мен мекендеу ортасы үшін қауіпсіздігін және (немесе) зиянсыздығын қамтамасыз етуге бағытталған, дара кәсіпкер немесе занды тұлға орындайтын іс-шаралар, оның ішінде зертханалық зерттеулер мен сынақтар кешені;

23) рекреация – үзіліс кезінде және сабактан бос уақытта білім алушылар мен тәрбиеленушілердің демалуына және күшін қалпына келтіруге арналған үй-жай;

24) санитариялық-аулалық қондырғылар (бұдан әрі – САҚ) – орталықтандырылған кәрізбен байланысы жоқ, объектінің аумағында орналасқан жер үсті бөлігі мен қазылған шұңқыры бар дәретхана;

25) санитариялық арнайы киім (бұдан әрі – арнайы киім) – шикізатты, қосымша материалдар мен дайын өнімді механикалық бөлшектермен, микроорганизмдермен ластанудан және басқа да ластанулардан қорғауға арналған персоналдың қорғаныш киімінің жиынтығы;

26) септик – шағын көлемдегі тұрмыстық сарқынды суды тазалауға арналған құрылыш;

27) спорт объектілері – қызметі балалар және жасөспірмдерді емдеу-сауықтыру, дene шынықтыру-сауықтыру, оқу-тәрбие жұмыстарын және мәдени бос уақытты ұйымдастырумен және жүзеге асырумен байланысты ұйымдар;

28) сыныптардың (топтардың) толықтырылуы – сыныптағы білім алушылардың нормаланған саны;

29) ұтымды тамақтану – тамақтанудың физиологиялық және жас ерекшелігі нормаларын ескере отырып, теңестірілген тамақтандыру;

30) халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтары – өз бетімен жүріп-тұру, көрсетілетін қызметтер, ақпарат алу немесе кеңістікте бағдарлану кезінде қындық көріп жүрген, оның ішінде балаларға арналған арбаларды пайдаланатын адамдар, қарттар, мүгедектер;

31) халықаралық мектеп – дербес әзірленген интеграцияланған білім беру бағдарламаларын іске асыратын, Халықаралық Бакалавриат ұйымында авторизациялаудан немесе халықаралық институционалдық аккредиттеуден өткен оқу орны;

32) шағын жинақталған мектеп – білім алушылар контингенті az (5 баладан бастап), біріккен сынып-жындары бар және оқу сабактарын ұйымдастыру нысаны ерекше жалпы білім беру мектебі.

2-тарау. Объектінің салынатын жер участесін таңдауға, жобалауға, пайдалануға, реконструкциялауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

5. Объектінің жер участесін таңдау, жобалау, реконструкциялау "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылышы және құрылыш қызметі туралы" 2001 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасы Занының 20-бабының 23-16) тармақшасына сәйкес сәулет, қала құрылышы және құрылыш істері бойынша уәкілдеме орган бекітетін сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтердің (бұдан әрі – сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтер) талаптарымен айқындалады.

6. Жалпы білім беру ұйымдарының және білім алушылар мен тәрбиеленушілердың тұратын орындарын ұйымдастыратын объектілердің аумағында сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтер талаптарына сәйкес барлық периметрі бойынша қоршау болуы тиіс. Қоршау закымдалмаған болуы тиіс.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

7-тармақ жаңа редакцияда көзделген – КР Денсаулық сактау министрінің 31.03.2022 № КР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін

күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

7. Объектілердің аумағында олардың қызметімен байланысы жоқ объектілерді орналастыруға жол берілмейді.

8. Көп қабатты тұрғын үйлерде, жеке үй иелігінде, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналастырылатын мектептен тыс объектілерде жеке жер участесі болмауына жол беріледі.

9. Объектінің участесіне кіру жолдары, көлікпен өту жолдары, шаруашылық құрылыштарға, қоқыс жинағыштарға арналған алаңдарға, САҚ-қа апаратын жолдар асфальтпен, бетонмен немесе тазалауға қолжетімді басқа да қатты жабынмен жабылады.

10. Жалпы білім беретін үйымдардағы үй-жайлардың (сыныптар, оқу кабинеттері) ауданы оқытуудың аралас нысандарында (фронтальды және топтық) бір білім алушыға шаққанда 2,5 шаршы метр (бұдан әрі – m^2) нормасы белгіленеді. Халықаралық мектептерді (сыныптар, оқу кабинеттері) жобалау кезінде үй-жайлар алаңының нормасы жобалауға арналған тапсырмамен немесе "Стандарттау туралы" және "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылышы және құрылыш қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Зандарында белгіленген тәртіппен және халықаралық шарттарда, өнірлік стандарттарға немесе шет мемлекеттердің стандарттарына сәйкес белгіленеді. Технологияны және еңбекті зерделеу шеберханаларының, сондай-ақ бағыттар бойынша саралап оқытуға арналған мамандандырылған шеберханалардың ауданы бір білім алушыға шаққанда 3,75 m^2 .

11. Техникалық және кәсіптік білімнің (бұдан әрі – ТжКБ), орта білімнен кейінгі (бұдан әрі – ОБКБ), жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі (бұдан әрі – ЖОО) оқу кабинеттері мен дәрісханалары үй-жайларының ауданы:

- 1) 12-15 орын үшін 1 білім алушыға 2,5 m^2 ;
  - 2) 16-25 орын үшін 1 білім алушыға 2,2 m^2 ;
  - 3) 26-49 орын үшін 1 білім алушыға 1,8 m^2 ;
  - 4) 50-75 орын үшін 1 білім алушыға 1,5 m^2 ;
  - 5) 76-100 орын үшін 1 білім алушыға 1,3 m^2 ;
  - 6) 100-150 орын үшін 1 білім алушыға 1,2 m^2 ;
  - 7) 150-350 орын үшін 1 білім алушыға 1,1 m^2 ;
  - 8) 350 және одан артық орын үшін 1 білім алушыға 1,0 m^2 болып айқындалады.
- Дәрісханалар, оқу кабинеттері, зертханалар жерүсті қабаттарда орналасуы тиіс.

12. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің саны объектінің жобалық сыйымдылығынан аспауы тиіс. Қашықтықтан оқыту нысаны бойынша білім алушылардың саны жалпы санға енгізілмейді.

13. Әрбір ауысымда 1 білім алушыға шаққандағы аудан нормалары және осы Санитариялық қағидалардың талаптары сақталған жағдайда оқудың екі ауысымдық режимін ұйымдастыруға жол беріледі.

14. Пайдалану режимі шумен қоса жүретін және білім алушылар мен тәрбиеленушілердің алаңдауын тудыруы мүмкін, педагогикалық, медициналық, әкімшілік персоналдың жұмысына кедегі көлтіруі немесе оларды бұзуы мүмкін үй-жайлар (сорғы қондырғысы бар бойлерлер, өндірістік үй-жайлар, жөндеу шеберханалары, сорғы бөлімшесі бар салқыннатқыш камералар, желдеткіш камералары, компрессорлық) жатын бөлмелермен, оқу, медицина кабинеттерімен көршілес, олардың астына немесе үстіне орналастырылмайды.

Шу мен дірілді оқшаулау жөніндегі іс-шаралар орындалған жағдайда жатын бөлмелерін, оқу және медициналық кабинеттерді, адамдар тұрақты болатын үй-жайларды, желдету жүйелерінің техникалық үй-жайларына тігінен және көлденеңін жанасатын үй-жайларды орналастыруға жол беріледі.

15. Мектептен тыс объектілер үй-жайларының жиынтығы қосымша білім беру бағдарламаларының іске асырылуына, бір жолғы сыйымдылығына, білім беру технологиясына, инженерлік-техникалық жабдыққа, қажетті жиназбен жарақтандырылуына қарай белгіленеді.

16. Спорт залының жылдыту жүйесінің радиаторлары терезе астындағы құыстарда орналастырылады және торлармен жабылады немесе еденнен биіктігі 2,4 метрде (бұдан әрі – м) орналастырылады. Терезелерде және жарықтандыру аспаптарында қоршау құрылғылары көзделуі тиіс.

17. Барлық үй-жайлардағы еденнің беті тегіс, саңылаусыз, ақаусыз және механикалық зақымданбаған болуы тиіс.

Оқу үй-жайларындағы, кабинеттердегі және рекреациялардағы еденнің тақтай немесе паркет төсемі болуы тиіс. Едендерге ылғалды тәсілмен өндеуге және дезинфекциялауға жол беретін синтетикалық полимерлі материалдар, жылы линолеум төсеуге болады.

Спорт залының едені ағаштан болуы немесе арнайы төсемі болуы, еденнің беті тегіс, саңылаусыз және ақаусыз болуы тиіс.

Еңбекке баулу шеберханаларындағы еден механикалық әсерге төзімді, химия кабинеттері мен зертханаларында – химиялық реагенттерге төзімді материалдан жасалады.

18. Объектілер жеке тұрған ғимаратта немесе бірнеше жекелеген ғимараттарда пайдаланылады.

Объектілерді бейімделген ғимараттарда, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда пайдалануға жол беріледі. Жалпы білім беру ұйымдарын бейімделген

ғимаратта пайдаланған кезде оқу үй-жайларының және кабинеттердің есептік сыйымдылығы 1 білім алушыға шаққанда $2,5\text{m}^2$ аудан нормасы ескеріле отырып айқындалады.

19. Объектілерді тұрғын үй ғимараттарында, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналастыру сәulet, қала құрылсыы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтермен айқындалады.

20. Көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында пайдаланылатын объектілердің тұрғын үйдің кіреберісімен қосылмаған бөлек есігі болуы тиіс.

21. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер болатын, медициналық мақсаттағы үй-жайларды ғимараттардың жертөле және цокольдық қабаттарда пайдалануға жол берілмейді.

22. Барлық үй-жайлар функционалдық мақсатына сәйкес пайдаланылуы тиіс.

23. Авариялық ғимараттарда және үй-жайларда орналасқан объектілерді пайдалануға жол берілмейді.

24. Объектілерде мектепке дейінгі ұйымдар, компьютерлік сыныптар, мамандандырылған медициналық және стоматологиялық кабинеттер, шаштараздар, кір жуатын орындар, бассейндер, оқу-өндірістік шеберханалары, тамақтану объектілері болған жағдайда Ереженің 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес бекітілетін санитариялық қағидалардың, гигиеналық нормативтердің (бұдан әрі – нормалау құжаттары) талаптары қолданылады.

25. Объектілерді реконструкциялау кезінде осы Санитариялық қағидалардың 6-24-тармағы аралығындағы талаптардың сақталуы көзделеді.

З-тaraу. Сумен жабдықтауға, су бұруға, жылумен жабдықтауға, жарықтандыруға, желдетуге, ауаны баптауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

26. Объектілерде орталықтандырылған шаруашылық-ауыз сумен, ыстық сумен жабдықтау, су бұру көзделеді және олар жарамды жағдайда болуы тиіс.

27. Объектілер нормалау құжаттарының белгіленген талаптарына сәйкес қауіпсіз және сапалы ауыз сумен қамтамасыз етіледі.

28. Объектілерде ауыз су режимі ұйымдастырылады. Ауыз су, оның ішінде сыйымдылықтарға (графиндер, шәйнектер, бөшкелер және басқалар) өлшеп-құйылған немесе шөлмектердегі ауыз су сапасы мен қауіпсіздік көрсеткіштері бойынша нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келеді.

Суға арналған кулерлер (диспенсерлер) өндірушінің нұсқаулығына сәйкес тұрақты түрде тазартылады. Су ішүү үшін таза ыдыс (шыны, фаянс ыдыс, бір рет қолданылатын стақандар) пайдаланылады.

Жеке шөлмек сыйымдылықты пайдалануға рұқсат етіледі. Қайнаған ауыз су 3 сағаттан аспай сақталған жағдайда оны пайдалануға жол беріледі.

29. Стационарлық ауыз су бұрқақтарының конструктивтік шешімдері судың тік ағынының айналасында биіктігі кемінде он сантиметр болатын шектеу сақинасының болуын көздейді.

30. Ауыз су режимін ұйымдастыру үшін объекті басшысының бұйрығымен жауапты адам тағайындалады. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің объектілерде болатын барлық уақыты ішінде олардың ауыз суға еркін қолжетімдігі қамтамасыз етіледі.

31. Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда ішкі су құбыры және су бұру құрылғысымен жергілікті ауыз сұы мақсатындағы көздерден алынатын су пайдаланылады.

32. Шаруашылық-ауыз су мұқтаждығы үшін әкелінетін ауыз-суды пайдалануға жол беріледі, оны жеткізу мамандандырылған автокөлікпен, ауыз сумен жанасуға рұқсат етілген материалдардан жасалған, уақтылы тазартылатын, жуылатын және дезинфекцияланатын таңбаланған арнайы сыйымдылықтарда жүргізіледі.

33. Әкелінетін сумен жұмыс істейтін объектілерде ауыз су қорын сақтауға арналған сыйымдылықтар орнатылған жеке үй-жай көзделеді. Сыйымдылықтар таңбаланады ("ауыз су"), олар апта сайын (және қажеттілігіне қарай) жуу және дезинфекциялау қуралдары қолданыла отырып, тазартылады және дезинфекцияланады. Ауыз суға арналған сыйымдылықтарды өзге де мақсаттарда пайдалануға жол берілмейді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

34-тармақ жаңа редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған қунінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

34. Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда су жылытықштар орнатылады. Істық және сұық су тұратын жерлердегі, медициналық мақсаттағы үй-жайлардағы барлық ванналарға, себезгілерге, кір жуатын орындарға, қолжуғыштарға, сондай-ақ ас блогындағы технологиялық жабдыққа араластырғыш орнатыла отырып, жүргізіледі.

Сумен жылыту жүйесіндегі ыстық суды технологиялық және шаруашылық-тұрмыстық мақсаттар үшін пайдалануға жол берілмейді.

35. Сурет салуға және жабыстыруға, өсімдіктермен жұмыс істеуге арналған үй-жайлар, шеберханалар, медициналық блок үй-жайлары, ас блогының өндірістік үй-жайлары ыстық және сұық су өткізілген раквиналармен, қол жууға және кептіруге арналған қуралдармен жабдықталады.

36. Объектілерді көріз жүргізілмеген және ішінера көріз жүргізілген орындарда орналастырған кезде жергілікті су бұру құрылғысы көзделеді. Сарқынды

суларды, оның ішінде САҚ-тың сарқынды сүйін қабылдауды обьекті аумағының шаруашылық аймағында орналасқан, гидравликалық бекітпесі бар қақпақтармен (сифондар) жарақталған жалпы немесе бөлек жерасты су өткізбейтін сыйымдылықтарға (шұнқырға, септикке) жүзеге асырады, оларды тазалау уақтылы жүргізіледі.

Сарқынды суды ашық су айдындарына және іргелес аумаққа, сондай-ақ су сініргіш құдықтар құрылғысына ағызуға жол берілмейді.

37. Өндірістік, қойма үй-жайларындағы, тұрмыстық үй-жайлардағы су бұруға арналған көріз бағандары сыланған қораптарға салынады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

38-тармақ жаңа редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрекімен.

38. Көріз жүргізілмеген жерлерде жылы санитариялық тораптар құрылғысына (75 адамға 1) және су құйылатын қолжуғыштарды (30 адамға 1) орнатуға жол беріледі.

Жылы санитариялық тораптарда жер үстіндегі үй-жайлары мен су өткізбейтін материалдан жасалған қазылған шұнқыры болады. Санитариялық тораптар жинау дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып күн сайын жүргізіледі. Қазылған шұнқырларды уақтылы тазалайды.

Жобаланатын, салынып жатқан және реконструкцияланатын білім беру обьектілерінде көрізденбеген және ішінара көрізденген жерлерде санитариялық тораптар ғимаратта (мектеп, жатақхана, оқу корпусы) орналастырылады.

39. Объектілердің ғимараттары орталық жылыту жүйелерімен жабдықталады. Орталықтандырылған жылумен жабдықтау көзі болмаған жағдайда сұйық, қатты және газ түріндегі отынмен жұмыс істейтін автономды қазандық көзделеді.

40. Селолық елді мекендердегі шағын жинақталған мектептердің бір қабатты ғимараттарында пешпен жылыту құрылғысына жол беріледі. Пешті жағу жеке есігі бар оқшауланған үй-жайда жүргізіледі.

41. Жылыту кезеңінде ауаның температурасы нормалау құжаттарына сәйкес айқындалады.

42. Үй-жайларды табиғи және жасанды жарықтандыруды сәulet, қала құрылсы және құрылсы саласындағы мемлекеттік нормативтерге сәйкес жобалау керек. Жасанды жарықтандыру үшін жарық диодты, люминесцентті және энергия үнемдеуші шамдарды пайдаланады. Ортақ жасанды жарықтандыру барлық үй-жайларда көзделеді.

43. Объектінің аумағында сыртқы жасанды жарықтандыру болады.

44. Оқу үй-жайларындағы, ойын және жатын бөлмелеріндегі жарық түсетін ойықтарды реттелетін күннен корғайтын құрылғылармен жабдықтайды.

45. Оқу-өндірістік шеберханаларда, спорт залдарында екі жақ бүйірден табиғи жарықтандыруға және аралас (үстіңгі және бүйір жақтан) жарықтандыруға жол беріледі. Оку үй-жайларында терезенің әйнектерін бояуға жол берілмейді.

Терезелердің әйнектелуі бүтін шыны төсемінен орындалады.

46. Жасанды жарықтандыру кезінде бір үй-жайда бір үлгідегі шамдар қолданылады. Жарықтандыру кезінде шағылысқан және шашыраңқы жарықты шамдарды пайдаланады, оларды плафондармен қамтамасыз етеді.

47. Білім беру объектілерін жасанды жарықтандыру көрсеткіштері нормалау күжаттарына сәйкес айқындалады.

48. Көру қабілеті бұзылған білім алушылар мен тәрбиеленушілерге арналған объектілердегі оқу үй-жайларын (сыныптарды, кабинеттерді, зертханаларды, шеберханаларды), сондай-ақ оқу залдарын жасанды жарықтандырудың құрамдастырылған жүйесімен жабдықтайды. Көру патологиясының түріне байланысты жалпы және жергілікті жарықтандырудың жиынтық жарықтандыру деңгейі мынаны құрайды:

1) жоғары дәрежелі күрделі алыстан көрмейтіндер және жоғары дәрежедегі жақыннан көрмейтіндерге – 1000 люкс (бұдан әрі – лк);

2) торлы қабық пен көру нервісі закымдалғандарға (көздің қарығуы болмайтын) – 1000 – 1500 лк;

3) жарықтан қорку ауруынан зардап шегетіндерге – 500 лк-тен артық емес;

4) жасанды жарықтандыру деңгейі жалпы жарықтандыру жүйесінен 400 лк-тен аспауы тиіс;

5) әр жұмыс орнын кемінде 400 лк жергілікті жарықтандыру шамдарымен жабдықтайды.

Шамдар үстелдің бетіне нығыз бекітілуі және олардың еңкею бұрышы мен жарық көзінің биіктігін өзгертуге мүмкіндік беретін илімді кронштейні болады.

49. Истен шыққан шамдар ауыстырылады. Жарамсыз, құрамында сынап бар шамдар білім алушылар мен тәрбиеленушілердің қолы жетпейтін жеке үй-жайда сақталады. Пайдаланылған құрамында сынап бар шамдарды қоқыс жинағыштарға тастауға жол берілмейді. Пайдаланылған құрамында сынап бар шамдарды сақтау және кәдеге жаратуға жіберу объекті басшысының бүйірығымен жауапты адамға жүктеледі.

50. Объектілердің ғимараттары желдету және ауа баптау жүйелерімен жабдықталады. Ас блогында механикалық түрде іске қосылатын желдету жүйесі

көзделеді. Жылу және ылғал бөлу көздері болып табылатын жабдықтың үстінде сыртқа тарту шатырлары орнатылады.

51. Желдету және ая баптау жүйелерін пайдалану кезінде нормалау құжаттарының талаптары сақталады.

52. Оку үй-жайларын үзілістер кезінде, рекреациялық үй-жайларды сабак уақытында желдетеді. Сабак басталғанға дейін және олар аяқталғаннан кейін оқу үй-жайларында өтпелі желдету жүзеге асырылады. Өтпелі немесе бұрыштан желдетуді білім алушылар мен тәрбиеленушілер болмаған кезде жүргізеді. Өтпелі желдетуді дәретхана үй-жайлары арқылы жүргізбейді.

53. Станоктарда және тетіктерде жұмыс істеу жылу мен шаңның көп мөлшерінің бөлінуімен байланысты болатын шеберханалар сору-сыртқа тарту желдеткішімен және жергілікті шаңұстағыштармен және сыртқа тарту құралдарымен жабдықтайды.

54. Объектілерде нормалау құжаттарына сәйкес үй-жайлардың онтайлы микроклиматтық жағдайлары (температура, ая қозғалысының жылдамдығы және ауаның салыстырмалы ылғалдылығы) қамтамасыз етіледі.

55. Ауаның температурасын бақылау үшін білім беру ұйымдарының ойын, оқу және жатын үй-жайларында, балаларды тәрбиелеу және олардың тұратын орындарында, сондай-ақ медициналық пункт үй-жайларында термометрлер орнатылады.

4-тарау. Объектілердің үй-жайларын жөндеуге және күтіп-ұстауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

56. Жыл сайын объектіде ағымдағы жөндеу жүргізіледі.

57. Объектілер жұмыс істеп тұрған кезде авариялық жағдайларды жою жұмыстарын қоспағанда, құрделі және ағымдағы жөндеу жұмыстарының түрлерін жүргізуге жол берілмейді.

58. Үй-жайларды әрлеу үшін олардың сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттары бар құрылыш материалдары пайдаланылады.

59. Вестибюльдерде, холлдарда, рекреацияларда, акті және мәжіліс залдарында, әкімшілік үй-жайларында конструкциясы әртүрлі аспалы төбелерді қолдануға жол беріледі.

60. Барлық үй жайлардың төбелері мен қабырғалары тегіс, саңылаусыз, жарықшағы жоқ, бұлінбеген, грибоктармен зақымдану белгілерінсіз болуы тиіс.

61. Қалыпты режимде пайдаланылатын үй-жайлардағы қабырғалардың, еденнің, жабдықтың беті ылғалды тәсілмен жинауға жол беретіндегі тегіс, күнгірт болады.

Ылғалды режиммен жұмыс істейтін үй-жайлардың (медициналық мақсаттағы, ас блогы, санитариялық тораптар, кір жуу, жуыну орындары) қабырғаларын жуу

және дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, ылғалды тәсілмен жинауға жол беретін тақтаймен немесе ылғалға төзімді басқа материалдармен, кемінде 1,5 м биіктікке, себезгі бөлмелерінде кемінде 1,8 м биіктікке қаптайды.

62. Терезе әйнектері, электр шамдардың плафондары және сыртқа тартып желдету жүйесінің жалюзді торлары таза ұсталады. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді жарықтандыру арматурасын тазалауға және терезелерді жууға тартуға жол берілмейді.

63. Желдету үшін ашылатын терезелерге, фортокаларға, фрамугаларға москит торлары орнатылады.

64. Объектілердің аумағы, ашық ауадағы деңе шынықтыру және спорт аландары таза ұсталады, бөгде заттардан бос болуы тиіс.

65. Барлық үй-жайлар таза ұсталады. Ас блогын және дәретханаларды күн сайын дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып жинайды. Дәретханаларда еден, есік тұтқалары, кранның құлақтары, раковиналар және унитаздар күн сайын дезинфекциялауға жатады.

Үй жайларды ылғалды жинауды ұйымның техникалық персоналы жүргізеді. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді санитариялық тораптарды жинауға тартуға жол берілмейді.

66. Жинау жүргізу үшін нормалау құжаттарына сәйкес қолдануға рұқсат етілген жуу, дезинфекциялау құралдары пайдаланылады.

Дезинфекциялау ерітінділерін өндірушінің нұсқаулығына сәйкес ерітіндінің дайындалған күнін көрсете отырып, таңбаланған сыйымдылықтарда дайындейді. Дезинфекциялау және жуу құралдары және олардың жұмысшы ерітінділері білім алушылар мен тәрбиешілердің колы жетпейтін орындарда сақталады.

67. Жинау мүкәммалы (легендер, шелектер, щеткалар, шүберектер) таңбаланады және олар жекелеген үй-жайларға (санитариялық торап, медициналық пункт, ас блогының өндірістік үй-жайлары, тамақ ішетін залдар, рекреациялар, оқу кабинеттері, жатын бөлмелер, өндірістік шеберханалар) бекітіледі және арнайы бөлінген орындарда сақталады.

Барлық ұйымдардың санитариялық тораптары үшін жинау мүкәммалының белгілік таңбасы болады.

68. Объектілерде дератизациялау және дезинсекциялау бойынша іс-шаралар жүргізіледі. Жәндіктердің, кенелердің және басқа да буынаяқтылар мен кеміргіштердің болуына жол берілмейді.

69. Тығыз жабылатын қақпақтармен жабдықталған қоқыс жинағыштар шаруашылық аймақтағы үш жағынан қоршалған тазалау және дезинфекциялау

үшін қолжетімді, су өткізбейтін төсемі бар аланға орнатылады. Қоқыс жинағыштар (контейнерлер) тазаланады, жуыллады және дезинфекцияланады.

Көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналасқан объектілердің қоқысын жинау үшін тұрғын үйдің ортақ қоқыс жинағыштары немесе контейнерлері пайдаланылады.

5-тaraу. Оқыту және өндірістік практика жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

3ҚАИ-ның ескертпесі!

70-тармақ жаңа редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

70. Арнайы білім беру ұйымдары топтарының (сыныптарының) толықтырылуы осы Санитариялық қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес қабылданады.

71. Жалпы білім беру ұйымдарында сабактың ұзақтығы 45 минуттан аспауы тиіс. Бірінші сыныптарда оқу жүктемесін бірте-бірте арттыра отырып, оқу сабактарының "сатылы" режимін қолданады. Қыркүйекте үш сабак 35 минуттан, қазаннан бастап 45 минуттан жоспарланады. Сабактарда дene шынықтыру минуттарын және көзге арналған жаттығулар өткізіледі.

Бірінші сынып оқушылары үшін бір жыл ішінде қосымша бір апталық демалыстар болуы тиіс.

72. Жалпы білім беру ұйымдарындағы апталық оқу жүктемесі осы Санитариялық қағидаларға 3-қосымшада көрсетілген нормалардан аспауы тиіс.

Кестедегі сабактар саны ата-аналар комитетімен келісіледі.

73. Бастауды мектепте қосарланған сабактарды өткізуге жол берілмейді.

Сабак кестесін жасаған кезде бір қун және бір аптаның ішіндегі оқушының ақыл-ой енбегіне қабілеттілік серпіні ескеріледі және осы Санитариялық қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес қындығы бойынша пәндерді саралау кестесі пайдаланылады.

74. Мектептің сабак кестесі міндетті және факультативтік сабактар үшін жеке жасалады. Факультативтік сабактар міндетті сабактардың саны барынша аз күндері жоспарланады.

Күн сайынғы оқу жиынының салмағы:

1-3-сыныптардың білім алушылары үшін – 1,5-2,0 килограмм (бұдан әрі – кг);

4-5-сыныптардың білім алушылары үшін – 2,0-2,5 кг;

6-7-сыныптардың білім алушылары үшін – 3,0-3,5 кг;

8-11(12)-сыныптардың білім алушылары үшін – 4,0-4,5 кг - нан аспауы тиіс.

Сабак кестесі оқу портфельінің немесе аспалы сөмкенің (рюкзактың) салмағының күн сайынғы оқу жиынының (оқулықтар, ОӘК және жазу құралдары) гигиеналық нормативтерін ескере отырып құрылады.

75. Жалпы білім беру үйымдарының барлық түрінде оқушылар үшін сабақтар арасындағы үзілістің ұзақтығы кемінде 5 минут, үлкен үзіліс (2-ші немесе 3-ші сабақтан кейін) 30 минутты құрайды. Бір үлкен үзілістің орнына екінші және төртінші сабақтан кейін әрқайсысы 15 минуттан екі үзіліс жасауға жол беріледі.

Үзілістерді таза ауаны барынша көп пайдаланып, қозғалыс ойындарымен өткізеді.

Аудиосымдар арасында ылғалды жинау және желдету үшін ұзақтығы кемінде 40 минут үзіліс көзделеді.

76. Мектеп алды сыныптардағы сабактардың барынша рұқсат етілген саны – ұзақтығы 25-30 минуттан төрт сабақтан аспайды. Сабақтар арасындағы үзілістер кемінде 10 минут болуы тиіс.

77. ТжКБ, орта білімнен кейінгі және жоғарғы білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарының білім алушыларының оқу жүктемесі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандығы № 604 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17669 болып тіркелген) бекітілген Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары белгіленеді.

78. Жазғы демалыс кезінде жалпы білім беру үйымдары жанында дene шынықтыру-сауықтыру, оқу-тәрбие қызметін және білім алушылар мен тәрбиеленушілердің мәдени бос уақытын өткізуіді жүзеге асыратын мектеп жанындағы лагерьлерді (алаңдарды) үйымдастыруға жол беріледі. Мектеп жанындағы лагерьлер жұмыс істеген уақытта тамақтандыруды және күндізгі үйқыны үйымдастыруға жол беріледі. Тамақтандыруды үйымдастыру кезінде осы Санитариялық қағидалардың талаптары ескеріледі. Күндізгі үйқыны үйымдастыру кезінде жатын үй-жайы бөлінеді, жеке кереуеттер (жазылатын кереуеттер) орнатылады, жеке төсек-орын жабдықтары (жайма, жастықтың тысы, көрпенің тысы) және кемінде екі орамал (аяққа және қолға арналған) көзделеді.

79. Өндірістік практика оқу-тәрбие процесінің кестесіне сәйкес жүргізіледі. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің технологиялық жабдықты жөндеуіне жол берілмейді.

80. Ойын және спорт алаңдарының жабдықтарын қоса алғанда, жиһаз бен жабдық білім алушылар мен тәрбиеленушілердің бойына және жасына сәйкес келеді. Спорт, ойын жабдығы жарамды күйде ұсталады.

81. Оқу жиһазын іріктең алуды білім алушылардың бойына сәйкес жүргізеді. Оқу жиһазының өлшемдері осы Санитариялық қағидаларға 5-қосымшада көрсетілген.

82. Объектілерде оқу кабинеттері, зертханалар жұмыс үстелдерімен, арқалығы бар орындықтармен жабдықталады.

Мынадай білім алушылар мен тәрбиеленушілер:

есту, көру қабілеті бұзылған білім алушылар мен тәрбиеленушілер тақтаға жақын, алдыңғы қатардағы үстелдерге;

жіңі суық тиіп ауыратын білім алушылар мен тәрбиеленушілер сыртқы қабырғадан алыс отырғызылады.

83. Оқу үй-жайларындағы жиһаз сол жақ бүйірден табиғи жарықтандыру қамтамасыз етіле отырып, орнатылады. Негізгі жарық ағынының білім алушылар мен тәрбиеленушілердің алдынан және арт жағынан түсуіне жол берілмейді.

84. Физикалық және химиялық реагенттерді пайдалана отырып, зертханалық жұмыстарды жүргізу үшін физика мен химия кабинетіндегі демонстрациялық және оқу зертханалық үстелдерге электр энергиясын жүргізу, химия кабинетінде (орталықтандырылған сумен жабдықтау болғанда) су және көріз жүргізу көзделеді.

Химия кабинетінде сыртқа тарту шкафы жабдықталады.

85. Тәжірибелер жүргізу үшін пайдаланылатын химиялық реагенттер, қышқылдар мен сілтілер таңбаланады, жауапты адамның бақылауымен арнайы бөлінген сейфте сақталады.

86. Оқу шеберханаларында мамандандырылған верстактарда және үстелдерде жұмыс істеу кезінде өздерінің мақсатына сәйкес арқалығы жоқ көтеріліп-бұрылатын отырғыштар қолданылады.

87. Шеберханалар шуы аз жабдықпен жаракталады, шу мен діріл деңгейлері нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келеді.

88. Спорт залдарының жанындағы киім шешетін орындар киімге арналған шкафтармен немесе ілгіштермен және орындықтармен жабдықталады.

89. Спортық төсөніштер мен снарядтардың жабыны (қаптамасы) ылғалды тәсілмен өңдеуге және дезинфекциялауға жол беретіндегі бүтін болады.

90. Секіруге арналған шұңқырларды үгінділер қосылған таза құммен (тас, бұтақтар, жапырақтары жоқ) толтырады, секіру алдында іші қопсытылады және тегістеледі. Шұңқырлардың ағаш ернеулері жердің бетімен бір деңгейде болуы тиіс, олар брезентпен немесе резенкемен қапталады.

Жүгіру жолдарының бетінің қатты, жақсы құрғатылатын жабыны болуы, нығыз, шаңданбайтын, атмосфералық жауын-шашынға төзімді жоғарғы қабаты болуы тиіс.

91. Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда су құятын қолжуғыштарды орнатуға жол беріледі.

92. Объектілердің санитариялық тораптарында унитаздар, қол жуатын раквиналар, қолды жууға және кептіруге арналған құралдар, қоқыс жинауға арналған қоқыссалғыштар орнатылады. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге арналған унитаздар жабық кабиналарда орналастырылады, білім беру объектілерінің мектеп алды сыныптары үшін балаларға арналған унитаздар орнатылады.

Объектілердің оқу және тұрғын корпустарындағы санитариялық аспаптарға қажеттілік осы Санитариялық қағидаларларға 6-қосымшаға сәйкес көзделеді.

Халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтар үшін санитариялық құралдардың орнатылуы және оларға қажеттілік сәulet, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтердің талаптарына сәйкес нормаланады.

93. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер үшін сатып алынған өнімдердің (ойыншықтар, аяқ киім, киім, ыдыс, жеке гигиена құралдары, мектеп және жазу құралдары, төсек-орын жабдықтары, парфюмерлік-косметикалық өнім, жиһаз) оның сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттары болуы тиіс.

6-тарау. Объектілерде тұру жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

94. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тұруына арналған объективтің бөлек тұрған ғимараттарға, ішіне-жапсарлас салынған ғимараттарға, сондай-ақ оқу корпустарымен көрші ғимараттарға орналастыруға жол беріледі.

Жатын үй-жайлардағы ауданы 1 орынға кемінде 4 m^2 , полиемиелит және енжар параличтен зардап шеккен балаларға арналған мектеп-интернаттарда $4,5\text{ m}^2$ көзделеді.

ТжКБ, ОБКБ және ЖОО білім алушыларына арналған жатақханаларда 1 адамға кемінде 6 m^2 аудан көзделеді.

95. Үй-жайлар олардың функционалдық мақсаттарына сәйкес жиһазben жабдықталады.

Төсек-орын жабдықтары, жаңа және ескі киімдер мен аяқ киімдер, қатты мүкеммал қорларын сақтау үшін қойма үй-жайлары көзделеді.

96. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тәулік бойы болатын объективтілерде шомылдыру төсек-орын жабдықтарын, іш киім мен орамалдарды бір уақытта ауыстыра отырып, кесте бойынша жеті күнде бір реттен сиретпей жүзеге асырылады.

97. Төсек-орын жабдықтарын, орамалдарды ауыстыру ластануына қарай, бірақ аптасына бір реттен сиретпей жүргізіледі. Лас киім-кешек кір жуатын орынға қаптармен (клеенкалы және мата) жеткізіледі. Матадан тігілген қаптар жууга тапсырылады, клеенкалы қаптар қолдануға рұқсат етілген жуу құралдарымен өнделеді. Таза киім-кешек жуылған қаптарда жеткізіледі. Төсек-орын жабдықтары жылына кемінде бір рет камералы дезинфекциялауға жатады.

98. Бір жатын орынға кемінде үш төсек-орын жабдығының болуы көзделеді. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тұратын орны үйымдастырылған объектілерде төсек-орын керек-жарақтары мен төсек-орын жабдықтары таңбаланады, жеке гигиенаға арналған заттар (тіс щеткалары, тарақтар, жөкелер) әр балаға жеке бөлінеді. Жеке тіс щеткалары, жөкелер жуынатын бөлмелердегі ашық ұяшықтарда сақталады.

99. Кір жуу объектінің кір жуатын орнында жүзеге асырылады, таза және лас киім-кешектің қарама-қарсы ағыны болмайды. Кір жуатын орын болмаған жағдайда кір жуу басқа кір жуатын орындарда бір орталықтан жүргізіледі.

Инфекциялық аурумен ауырған адамның киім-кешегі жуу алдында таңбаланған ванналарда дезинфекциялауға жатады.

100. ТЖКО, ОБКБ және ЖОО білім алушыларына арналған студенттік жатақханаларда 4-6 адамға 1 себезгі, 1 қол жуатын раквина және 1 унитаз орнатылады. Әйелдердің жеке гигиенасы кабинасы 50 адамға шаққанда 1 кабина есебінен көзделеді және унитазбен, бидемен, себезгімен және қол жуатын раквинамен жабдықталады.

7-тaraу. Объектілердегі тамақтану жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

101. Объектілердің ас блогтарына осы Санитариялық қағидалардың талаптарына қайшы келмейтін бөлігінде қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын нормалау құжаттарының талаптары қолданылады.

102. Тамақ ішу арасындағы интервал 3,5 – 4 сағаттан аспауы тиіс.

103. Тәрбиелеу және білім беру объектілерінде білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тамақтандыру нормалары ("брутто" массасында) "Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлерін және оны беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы № 320 қаулысымен регламенттелген.

104. Объектіде перспективалық маусымдық (жаз-күз, қыс-көктем) екі апталық ұтымды, үйлестірілген мәзір жасалады. Мәзірді әзірлеу кезінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің болу ұзақтығы, жас санаты ескеріледі, витаминдік-минералдық кешенмен байытылған тамақ өнімдері көзделеді.

105. Жалпы білім беретін ұйымдардың бірінші ауысымының білім алушылары үшін бір-екі рет тاماқтану – екінші таңғы ас немесе екінші таңғы ас пен тұскі ас, екінші ауысымның білім алушылары үшін – бесін ас, ұзартылған күн топтары үшін – екінші таңғы ас, тұскі ас және бесін ас көзделеді. Балалар тәулік бойы болатын кезде кемінде бес рет тاماқтану көзделеді.

106. Жасқа байланысты граммен тағам порцияларының массасы осы Санитариялық қағидаларға 7-қосымшада көрсетілген.

107. Осы Санитариялық қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес тамақ өнімдерін ауыстыруға жол беріледі.

108. Мәзірде бірдей тағамдарды немесе аспаздық өнімдерді бір күнде және келесі екі-үш күнтізбелік күнде қайталауға жол берілмейді.

109. Күн сайын тамақтану рационына ет, сүт, сары май және өсімдік майы, қара бидай және (немесе) бидай наны, көкөністер және қант енгізіледі. Балық, жұмыртқа, ірімшік, сұзбе, құс еті екі-жеті күнтізбелік күнде бір рет енгізіледі.

110. Таңғы ас тағамнан (бірінші немесе екінші) және сусыннан (компот, кисель, шай және шырындар) тұрады. Жұмыртқаны, шырындарды, жемістерді, сары маймен немесе ірімшікпен бутербродтарды таңғы асқа енгізуге немесе жеке қабылдауға жол беріледі.

Тұскі асқа салат, бірінші, екінші тағам (негізгі тағам еттен, балықтан немесе гарнирі бар құс еті) және үшінші (компот, кисель, шай және шырындар) кіреді. Пісірілген және жас көкөністерден оңай жасалатын салаттар дайындалады.

Бесін аста мәзірге тоқашпен және кремі жоқ кондитерлік өнімдермен бірге сусын (сүт, қышқыл сүт өнімдері, кисель, шырындар) енгізіледі.

Кешкі ас көкөніс (сұзбе) тағамынан немесе ботқадан, негізгі екінші тағамнан (ет, балық немесе гарнирі бар құс еті), сусыннан (шай, шырын, кисель) тұрады.

Қосымша екінші кешкі ас ретінде жемістер немесе қышқыл сүт өнімдері, тоқаш немесе кремі жоқ кондитерлік өнімдер енгізіледі.

111. Күн сайын тамақ ішетін залда объектінің басшысы бекіткен мәзір ілінеді, онда тағамдардың атауы, әр дайын тағамның шығымы көрсетіледі. Мәзірде көрсетілген тағамдар мен аспаздық өнімдердің атаулары пайдаланылған рецептуралар жинақтарында көрсетілген атауларға сәйкес келуі тиіс.

112. Тамақ өнімдерін және азық-түлік шикізатын қабылдау осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 1-нысанына сәйкес деректер тез бұзылатын тамақ өнімдері мен жартылай фабрикаттардың бракераж журналына енгізіле отырып, олардың сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттар бар болған жағдайда жүзеге асырылады.

Тамақ өнімінің сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттар қоғамдық тамақтану үйымында сақталады.

113. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тамақтандыруда көрсетілген тамақ өнімінің сапасы мен қауіпсіздігін растайтын зертханалық-аспалтық зерттеулер нәтижелері болған кезде, ауыл шаруашылығы мақсатындағы үйымдарда, білім беру үйымдарының оқу-тәжірибелік және бақша участекерінде, жылышайларында өсірілген өсімдіктен алғынған азық-түлік шикізатын пайдалануға жол беріледі.

114. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ас блогының өндірістік үй-жайларында болуына және оларды тағам дайындаумен, көкөністерді тазалаумен, дайын тағамды таратумен, нан тураумен, ыдыс жуумен, өндірістік үй-жайларды жинаумен байланысты жұмыстарға тартуға жол берілмейді.

115. Сусындарды қую тікелей тұтынушының ыдысына (стақандарға, бокалдарға) жүзеге асырылады, тарату алдында ортақ ыдысқа қуюға жол берілмейді.

116. С витаминімен витаминдеуді балалар тәулік бойы болатын үйымдарда осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 2-нысанына сәйкес деректерді С-витаминдеу журналына енгізе отырып, С витаминінің тәуліктік нормасы есебінен мектеп жасындағы балалар үшін – 70 миллиграмм мөлшерінде жүргізеді.

117. Тамақ өнімдерінің жарамдылық мерзімдері және оларды сақтау шарттары өндіруші (дайындаушы) белгілеген жарамдылық мерзімдеріне сәйкес келеді.

118. Тез бұзылатын тамақ өнімдерін сақтау температурасы төмен тоқазыту жабдықтарында және (немесе) тоқазыту камераларында және (немесе) тоқазытқыштарда жүзеге асырылады. Температураны бақылау үшін термометрлер орнатылады. Сынап термометрлерін пайдалануға жол берілмейді.

119. Тәрбиелеу және білім беру объектілерінің қоғамдық тамақтану үйымдарында мыналарды:

- 1) қатық, сұзбе, айранды;
- туралған ет қосылған құймақтарды;
- флотша макаронды;
- зельцтер, форшмактар, сілікпелер, паштеттерді;
- кремі бар кондитерлік өнімдерді;
- тұтыну қаптамасындағы кондитерлік өнімдер мен тәттілерді (шоколад, кэмпитет, печенье);
- морстар, квастарды;
- фритюрде қуырылған өнімдерді;
- шала пісрілген жұмыртқа, қуырылған жұмыртқаны;

күрделі (4 компоненттен артық) салаттарды; қаймақ пен майонез қосылған салаттарды;

окрошканы;

санырауқұлактарды;

өнеркәсіпте дайындалмаған (үйде дайындалған) тамақ өнімдерін;

тез дайындалатын құрғақ тағамдық концентраттар негізіндегі бірінші және екінші тағамдарды;

газдалған, емдік және емдік-асханалық минералдық суды, тәтті алкогольсіз сусындарды, алкогольсіз энергетикалық (сергітетін) сусындарды, диффузиялық қойылтылған шырындарды (қаптамаланған минералды және ауыз суды қоспағанда);

фаст-фудтар: гамбургерлер, ход-догтар, чипсілер, кептірілген нан, қытырлақ нанды;

аңы тұздықтар, кетчуптар, аңы дәмдеуіштерді (бұрыш, ақшелек, қыша) дайындауға және өткізуге;

2) мыналарды:

пастерленбеген сұтті, термиялық өнделмеген сұзбені және қаймақты;

суда жүзетін құстың жұмыртқасы мен етін;

ауыл шаруашылығы малының сырқаттанушылығы бойынша қолайсыз шаруашылықтардың сүтін және сүт өнімдерін;

тіл, жүректі қоспағанда өнімді мал мен құстың субөнімдерін;

механикалық түрде сұлынып алынған өнімді малдың етін және құс етін;

құс етінен алынған құрамында коллаген бар шикізатты;

сойылған өнімді мал мен құстың қайта мұздатылған өнімдерін;

генетикалық түрлендірілген шикізаттар және (немесе) құрамында генетикалық түрлендірілген көздер бар шиізаттарды;

йодталмаған тұзды және құрамында темір бар витаминдермен, минералдармен байытылмаған (фортификацияланбаған) жоғарғы және бірінші сұрыпты бидай ұнын пайдалануға жол берілмейді.

120. ЖОО-ны қоспағанда білім беру объектілерінде тамақ өнімдерін өткізетін автоматтарды орнатуға жол берілмейді.

121. Жаппай сауықтыру емшарасы ретінде оттегі коктейльдерін өткізуға жол берілмейді.

122. Құн сайын медицина қызметкері немесе жауапты адам осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 3-нысанына сәйкес тағамдардың және аспаздық өнімдердің сапасын органолептикалық бағалау журналына жазба енгізе отырып, дайын тағамдардың сапасына органолептикалық бағалау жүргізеді.

Тамақтану сапасын мерзімдік бағалауды брақераж комиссиясы жүргізеді, оның құрамы міндettі түрде құрамына медицина, әкімшілік қызметкері, өндіріс менгерушісі және ата-аналар комитетінің өкілі енгізіле отырып, объекті басшысының бұйрығымен айқындалады.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

123-тармақ жана редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

123. Күн сайын ас блогында аспазшы нақты ас мәзіріне сәйкес дайын өнімнің тәуліктік сынамасын қалдырады. Сынамаларды қақпағы бар таза (қайнатылып өнделген) шыны ыдысқа (гарнирлерді бөлек ыдысқа салады) іріктеиді. Иріктелген тәуліктік сынамалар кемінде 48 сағат арнайы тоқазыту жабдығында немесе +2 °C – +6 °C температурада дайын тамақ өнімдерін сақтауға арналған тоқазытқыш жабдығының арнайы бөлінген орнында сақталады, 48 сағат өткеннен кейін тәуліктік сынама тамақ қалдықтарына тасталады.

8-тарау. Өндірістік бақылауға, персоналдың енбек және тұрмыстық қызмет көрсету жағдайларына қойылатын талаптар

124. Объектіде нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес өндірістік бақылау ұйымдастырылады және жүргізіледі.

125. Объектіде персоналдың енбек жағдайын және жеке гигиена қағидаларын сақтауына жағдай жасалады.

126. Ас блогының жұмыскерлері, техникалық персонал арнайы киіммен (халат немесе шалбары бар күрте, бас киім, аяқ киім) қамтамасыз етіледі.

Объектілердің жұмыскерлері жеке және өндірістік гигиенаны сақтайды: қолдың тазалығын бақылайды, таза арнайы киім мен аяқ киім киеді, объектіден шығу және дәретханаға бару алдында арнайы киімін шешеді, жұмыс басталу алдында және дәретханаға барғаннан кейін, сондай-ақ жұмыстағы әрбір үзілістен соң және лас заттармен жанасқанда қолдарын сабынмен жуады.

127. Білім беру объектілерінің асхана жұмыскерлері жұмыс басталу алдында шаштарын орамалдың немесе қалпақтың астына жинайды, бұйымдарды (сағаттарды, сақиналарды, білезіктерді) шешеді, тырнақтарын қысқа етіп қиады және оларды лакпен боямайды.

Жұмыскерлердің өндірістік үй-жайларға арнайы киімсіз кіруіне және оның үстінен өзге киімді киоіне жол берілмейді.

Арнайы киім жеке заттарынан бөлек сақталады.

128. Шикізат пен дайын өнімге бөгде заттардың түсуін болдырмау үшін өндірістік үй-жайларда ұсақ шыны және металл заттарды (технологиялық

мүкәммалдан басқа) әкелуге және сақтауға, арнайы киімді түйреуішпен, инемен түйреуге және халаттың қалталарында жеке заттарды сақтауға жол берілмейді.

129. Қол жуу үшін ыстық және салқын су өткізілген қол жуатын раквиналар, қол жууға және құрғатуға арналған құралдар орнатылады.

130. Тамақ ішу қатаң түрде бөлінген жерлерде рұқсат етіледі.

9-тарау. Объектілердегі медициналық қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

131. Білім беру объектілерінде медициналық қызмет көрсету қамтамасыз етіледі.

Медицина қызметкері болмаған жағдайда медициналық қызмет көрсетуді медициналық-санитариялық алғашқы көмек ұйымы жүзеге асырады.

132. Жетім балалар мен ата-аналарының қамқорлығының қалған балаларға арналған білім беру ұйымдарына, КТБО-ға жаңа келіп түскен білім алушылар мен тәрбиеленушілер үшін изолятор бокстар көзделеді.

133. Білім беру объектілерінде медициналық пункттегі үй-жайлардың ең аз жиыны медицина қызметкерінің кабинетін және емшара кабинетін қамтиды.

Тұратын орындар ұйымдастырылатын объектілерде, жатақханаларда бірінші қабатта изоляторы бар медициналық пункт көзделеді.

134. Изолятор палаталары өтпелі болмауы тиіс, олардың арасында биіктігі 1,2 м әйнектелген қалқа құрылғысы бар медициналық кабинетпен көрші орналасуы тиіс.

135. Білім алушылар аз уақыт болатын білім беру ұйымдарында, сондай-ақ мектептен тыс объектілерде медициналық кабинет көзделмейді.

136. Емшара кабинетінде профилактикалық егулер жүргізуге жол беріледі. Медициналық емшаралар мен профилактикалық егулерді бір мезгілде жүргізуге жол берілмейді.

137. Селолық елді мекендерде орналасқан ұйымдарда медициналық пункттің қажетті үй-жайлар жиыны болмаған кезде медициналық пункттер үшін ауданы кемінде 12 м² болатын бөлме жабдықталады.

138. Медициналық пунктті жарактандыруға арналған медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың ең аз тізбесі осы Санитариялық қағидаларға 10-қосымшада белгіленген.

139. Эпидемиологиялық қауіптілік дәрежесі бойынша ықтимал қауіпті қалдықтарға жататын медициналық қалдықтар пайда болған кезде оларды "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін

атқарушының 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № КР ДСМ-331/2020 бүйріғына сәйкес залалсыздандырады және жояды.

140. Аурудың созылмалы түрлерімен, тәуекел факторларымен диспансерлік есепте тұрған, сондай-ақ жекелеген жіті аурулармен ауырған білім алушылар мен тәрбиеленушілер құрылған жоспарға сәйкес диспансерлік бақылауға және сауықтырылуға жатады.

141. Емдеу-профилактикалық және сауықтыру іс-шараларын медицина персоналы жүргізеді. Объектілерде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің денсаулығын нығайтуға, сырқаттанушылықтың алдын алуға және оны төмендетуге бағытталған сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспары жасалады.

142. Білім беру ұйымдарына түсетін білім алушылар мен тәрбиеленушілер медициналық тексеріп-қараудан өтеді.

143. Білім беру объектілерінің қызметкерлері мен ас блогының персоналында жұмысқа жіберілгені туралы белгісі бар жеке медициналық кітапшалары болады.

144. Ірінді тері аурулары, іріндеген тіліктер, күйіктер, жаралары бар адамдар, инфекциялық аурулармен ауыратын науқастар немесе олардың қоздырғыштарын тасымалдаушылар, сондай-ақ науқастармен және тасымалдаушылармен байланыста болған адамдар тиісті медициналық зерттеп-қарау жүргізілгенге дейін және дәрігердің қорытындысына дейін жұмысқа жіберілмейді.

145. Медицина қызметкері мектептен тыс объектілерден басқа объектілерде медициналық кабинетті, құжаттаманы және жататын контингентті профилактикалық медициналық тексеріп-қарау жүргізуге дайындауды, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді, персоналды вакцинациялауды жүргізеді.

146. Объектілердің медицина қызметкерлері мен әкімшілігі:

1) объектілердегі қызметкерлердің профилактикалық медициналық тексеріп-қараудан уақтылы өтуін есепке алуды және осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 4-нысанына сәйкес деректерді ас блогы жұмыскерлерін тексеріп-қарау нәтижелері журналына тіркеу арқылы ас блогы жұмыскерлерінің денсаулығына күн сайын бақылау жүргізеді;

2) жыл сайын және сұрау салу бойынша сырқаттанушылық, профилактикалық медициналық тексеріп-қарауды өткізу, денсаулық жағдайы бойынша білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бөлу (денаулық топтары), дene бітімінің дамуы, диспансерлік бақылау және жүргізілген сауықтыру топтары бойынша ақпаратты халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелеріне ұсынады;

3) он күн сайын осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 5-нысандына сәйкес оны кейіннен түзете отырып және тамақ өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесін жүргізе отырып, күнтізбелік 10 күнге негізгі өнімдер бойынша тәуліктік нормалардың орындалуына талдау жүргізеді.

147. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер немесе персонал арасында инфекциялық аурулар тіркелген жағдайда, сондай-ақ профилактикалық мақсатта білім беру үйымының басшылығы, оның персоналы және медицина қызметкерлері санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды жүргізеді.

148. Білім беру үйымдарында медициналық көмек көрсету Кодекстің 7-бабы 82) тармақшасына сәйкес бекітілетін Медициналық қызмет көрсету қағидаларының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

149. Медициналық кабинеттерде өндірушінің нұсқаулығына сәйкес қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялау құралдарымен жабдықтар мен мүкеммалға санитариялық-дезинфекциялық өндірек жүргізіледі.

150. Білім беру объектілерінде осы Санитариялық қағидаларға 11-қосымшага сәйкес медициналық құжаттама жүргізіледі.

10-тaraу. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде білім беру үйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

151-тармақ жаңа редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрекімен.

151. Білім алушылар білім беру үйымдарының ғимаратына кірген және шыққан кезде:

1) барлық қызметкерлер мен білім алушылардың медицина қызметкерлері күнделікті таңертеңгі сұзгіні (жанаспайтын термометрия, ғимаратқа кіреберісте қолды антисептикпен өндірек) жүргізеді;

2) мектепте жүріп-тұру, оның ішінде баспалдақпен көтерілу "бір жақты қозғалыс" қағидасы бойынша арнайы көрсеткіштермен таңбаланады;

3) кезекте қашықтықты қамтамасыз ету үшін кірер алдында асфальтқа таңба қойылады;

4) жалпы білім беру объектісінің үй-жайларында да, ғимаратында да да қашықтықты сақтау үшін сигналдық белгілер қойылады;

5) объектілерде, білім беру объектісінің аумағында, дәліздерде, үй-жайда оқушылардың қозғалысы кезінде кемінде 1,5 м қашықтықты сақтау;

6) оқушылардың, персоналдың қолдарын өндеуге арналған тері антисептигі бар санитайзерлер әр қабатта, әр сыныпта (аудиторияда, кабинетте), санитариялық тораптарда және лас маскаларға арналған таңбаланған сыйымдылықтарда орнатылады;

7) оқушылар мен қызметкерлерге арналған санитариялық тораптарда дозаторларда сабынның, дозаторларда қолға арналған дезинфекциялық құралдардың болуы, қол жуу қағидалары бар плакаттардың болуы қамтамасыз етіледі.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

152-тармақ жана редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

152. Сабак режимін және жұмыс орнын ұйымдастыру кезінде мынадай іс-шараларды жүргізу талап етіледі:

1) сабактар арасындағы үзіліс уақыты әр түрлі уақытта әр түрлі сыныптар (топтар) үшін белгіленеді;

2) кабинеттік жүйені болдырмау;

3) 1 оқу күніне үстелде оқу құралдары бар (дербес оқулықтар, кенсе) ресурстық лотокпен бір-бірінен кемінде 1,5 м қашықтықта 1 нақты білім алушыға 1 партаны (үстелді) бекіту;

4) үй-жайларды толтырудың жобалық қуатын сақтау (асырмау);

5) таза ауада дene шынықтыру сабактарын жылы уақытта (аяу температуrasы -18 °C төмен емес) ұйымдастыру немесе спорт залдарын үнемі жедету.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

153-тармақ жана редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

153. Білім беру ұйымдарында эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізіледі:

1) әр қабаттағы санитариялық бекеттердің жұмысын ұйымдастырылады, мектепке келген кезде (сабак басталғанға дейін), үзілістерде, көшеде серуендергеннен кейін, санитариялық торапта болғаннан кейін және ластану жағдайларында оқушылардың қолдарын уақтылы жууын (сұйық сабынды пайдаланып қолды жуу) сыныптарда (топтарда) бақылау жүзеге асырылады;

2) қажетті медициналық жабдықтармен және дәрі-дәрмектермен (термометрлермен, шпательдермен, маскалармен) қамтамасыз ете отырып, медициналық кабинеттер мен изоляторлардың жұмыс істейді (күн сайын

температураны өлшеу, ауру белгілерін анықтау, ауырған адамдар анықталған жағдайда оқшаулау үшін);

3) қызметкерлер арасында жеке (өндірістік) гигиена қағидаларын сақтау және олардың мұлтіксіз орындалуын бақылау қажеттілігі туралы апта сайын нұсқама жүргізіледі;

4) түшкіру және жөтелу кезінде пайдаланылған маскаларды, сулықтарды кәдеге жарату үшін арнайы орындар ұйымдастырылады;

5) санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың сақталуына жауапты адамды тағайындау (температураны жана спайтын термометрмен өлшеу, персоналға нұсқаулық беру, жеке қорғаныш құралдарын уақтылы ауыстыру, дезинфекциялау, жуу және антисептикалық құралдардың қажетті қорын қадағалау, нұсқама, термометрия жүргізу журналын жүргізу, респираторларды, сулықтарды кәдеге жарату, жабдықтар мен мүкәммалды өндеу, үй-жайларды жинау);

6) коронавирустық инфекциямен ауыратын науқаспен байланыста болған, ауырып сауықкан білім алушылардың білім беру үйімінде баруына дәрігердің білім беру үйімінде болу үшін медициналық қарсы айғақтардың жоқ екендігі туралы медициналық қорытындысы болған кезде жол беріледі;

7) сырқаттанушылықты тіркеу кезінде сыныпқа, топқа карантин белгіленеді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

154-223-тармақтарды алып тастау көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

154. Білім беру үйімдарында инфекциялық аурулардың (респираторлық, ішек, дене қызыуының көтерілуі) белгілері бар білім алушылар мен қызметкерлер жіберілмейді.

Инфекциялық аурулар белгілері бар білім алушылар мен қызметкерлер көрсетілген белгілер анықталған сәттен бастап жедел (кезек күттірмейтін) медициналық көмек бригадасы келгенге дейін не ата-аналары (занды өкілдері) келгенге дейін дереу оқшауланады немесе үй жағдайында өздігінен оқшаулау жүзеге асырылады.

155. Білім беру үйімі инфекциялық аурулардың белгілері бар білім алушылар мен қызметкерлерді кез келген қолжетімді тәсілмен анықтаған кезде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелерін осы Санитариялық қағидалардың 154-тармағында көрсетілген адамдар анықталған сәттен бастап инфекциялық

аурулардың (респираторлық, ішек, жоғары дene температуrasы) белгілері бар адамдар туралы хабардар етеді.

156. Білім беру үйымдарында ата-аналарды (занды өкілдерді) және басқа да келушілерді, оның ішінде жұкті әйелдерді және білім беру үйымдарына барғанға дейін күнтізбелік 14 күн бұрын шетелден келген білім алушыларды (карантин) 65 жастан асқан адамдарды жіберу шектеледі. Ата-аналардың (занды өкілдердің) балаларды жалпы білім беретін мектептерге алып жүруі мектеп ғимаратының кіреберісіне дейін жүзеге асырылады.

157. Білім беру үйымында білім алушылар мен қызметкерлерге көліктік қызмет көрсету жүргізіletіn өз көлігі болған кезде жүргізушилер қолдарын өңдеуге арналған антисептикпен және оларды міндettі түрде қажетті жиілікпен ауыстыра отырып, қорғаныш құралдарымен (маскамен), сондай-ақ әрбір рейс алдында автокөлік салонына дезинфекция жүргізу, кейіннен желдету арқылы жабдықталады.

158. Білім беру үйымының әкімшілігі үй-жайларды жинауғаарналған дезинфекциялау және жуу құралдарының, қызметкерлердің қолдарын өңдеу, тыныс алу ағзаларының жеке қорғаныш құралдарының азаймайтын (кемінде бір ай) қорын қамтамасыз етеді.

Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс істеуге денсаулық жағдайы бойынша қарсы көрсетілімдері жоқ кәмелетке толған адамдар жіберіледі.

159. Дезинфекциялау құралдары вирустық инфекциялар кезінде дезинфекциялау режимі көрсетілген, оларға қоса берілетін нұсқаулықты қатаң сақтаған кезде қолданылады.

160. Дезинфекциялау құралдары өнім берушінің ыдысында (қаптамасында) заттың атауы, оның мақсаты, заттаңбадағы жарамдылық мерзімі көрсетіле отырып сақталады. Ыдыстыңзаттаңбасы дезинфекциялау құралын сақтаудың (пайдаланудың) барлық кезеңінде сақталады, бөгде адамдарға берілмейді және қараусыз қалдырылмайды.

161. Оқу, жаттығу, өзге де үйымдастыру процестері мен жұмыс режимінің кестесіне сәйкес ауаны заарсыздандыру жөніндегі жабдықты пайдалана отырып, ауаны тұрақты заарсыздандыру және үй-жайларды желдету жүргізіледі.

162. Вирулицидтік әсер ететін дезинфекциялық құралдары бар сыныптарды күніне кемінде 2 рет ылғалды жинау, есік тұтқаларын, ажыратқыштарды, тұтқаларды, сүйеніштерді, баспалдақ марштарын, байланыс беттерін (жабдықтарды, мүкәммалды, үстелдерді, орындықтарды), жалпы пайдалану орындарын (спорт, акт залдары, киім іletін орындар, асхана, санитариялық тораптар) міндettі түрде дезинфекциялау, сондай-ақ профилактикалық тексеру,

жөндеу, оның ішінде сұзгілерді ауыстыру, ауа өткізгіштерді дезинфекциялау жүргізе отырып, желдету жүйелері мен ауаны баптау жүйелерінің үздіксіз жұмысы қамтамасыз етіледі.

Үй-жайларды күрделі жинау аптасына кемінде 1 рет жүргізіледі.

163. Жинау мүкәммалы (шелектер, щеткалар, шүберектер) пайдаланылғаннан кейін арнайы бөлінген орындарда өнделуге және сақталуға жатады.

164. Білім беру үйымдарында ауыз су режимін сақтау қамтамасыз етіледі.

Ауыз су, оның ішінде ыдыстарға құйылған (графиндер, шәйнектер, бөшкелер) немесе қауіпсіздік сапасының көрсеткіштері бойынша бөтелкеге құйылған су нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келеді.

Жеке бөтелкедегі ыдысты пайдалануға рұқсат етіледі. Ішу үшін таза ыдысты (шыны, фаянс, бір рет қолданылатын стақандар) пайдаланады. Қайнатылған ауыз суды үш сағаттан аспайтын уақыт сақтаған жағдайда пайдалануға жол беріледі.

Ауыз су режимін үйымдастыру үшін объект басшысының бұйрығымен жауапты адам тағайындалады, білім алушылар мен тәрбиленушілердің объектіде болған барлық уақыт ішінде ауыз суға еркін қол жеткізуі қамтамасыз етіледі.

165. Бастауыш, орта және негізгі орта деңгейдегі білім беру үйымдарында асханада тамақтану қалыптасқан эпидемиологиялық жағдайға байланысты жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша және тиісті аумақтардың бас мемлекеттік санитариялық дәрігерлерінің келісімі бойынша үйымдастырылады.

166. Асханада оқушыларды отырғызу олардың арасындағы кемінде 2 мәлеуметтік қашықтықты сақтай отырып қамтамасыз етіледі.

167. Бірнеше рет қолданылатын ыдыстарды пайдалану кезінде – оны өндеуді арнайы жуу машиналарында, оны пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес, 65 °C төмен емес температурада 90 минут бойы ыдыс-аяқ пен асхана аспаптарын дезинфекциялауды қамтамасыз ететін өндеу режимдерін қолдана отырып немесе оларды қолдану жөніндегі талаптарға сәйкес дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, сол температурада қолмен жүргізеді.

168. Ыдыс-аяқты қолмен жуу үшін асхана ыдыстарына арналған үш секциялы ванналар, шыны ыдыстар мен асхана құралдарына арналған екі секциялы ванналар көзделуі қажет.

169. Асхана ыдыстарын қолмен жуу мынадай тәртіппен жүргізіледі:

- 1) тамақ қалдықтарын механикалық жою;
- 2) ваннаның бірінші секциясында жуу құралдарын қоса отырып, суда жуу;
- 3) ваннаның екінші секциясында температурасы 40 °C-тан төмен емес суда жуу және ваннаның бірінші секциясына қарағанда екі есе аз мөлшерде жуғыш заттарды қосу;

4) ваннаның үшінші секциясында тұтқалары бар металл торда ыдысты температурасы 65 °С төмен емес ыстық ағынды сүмен себезгі саптамасы бар икемді шланг көмегімен шаю;

5) барлық асхана ыдыстары мен аспаптарын оларды қолдану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес дезинфекциялау құралдарымен өндеу;

6) ваннаның үшінші секциясында тұтқалары бар металл торда ыдысты себезгі саптамасы бар икемді шланг көмегімен ағынды сүмен шаю;

7) ыдысты торлы сөрелерде, стеллаждарда көптіру.

170. Іздыс жуғыш машина істен шыққан кезде ыдыстарды қолмен жууға жағдай жасау, жуу және дезинфекциялау құралдарымен, щеткамен, шүберекпен қамтамасыз ету және ыдыс жуу сапасын бақылау қажет.

171. Асхана қызметкерлері (сатушылар, аспазшы, даяшылар, кассирлер және тамақ өнімдерімен тікелей байланысы бар басқа да қызметкерлер) өз қызметтерін қолын жиі өндей отырып, медициналық немесе мата маскаларын киіп (маскаларды 3 сағатта кемінде 1 рет ауыстыру) көрсетеді.

172. Жұмыс ауысымы аяқталғаннан кейін (немесе кемінде 6 сағаттан кейін) үй-жайларды дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, есік тұтқаларын, тұтқаларды, үстелдерді, орындықтардың арқаларын (креслолардың шынтақшаларын), тамақтану залына (асханаға) кіре берісте қол жууға арналған Раковиналарды дезинфекциялау сулықтарымен (немесе дезинфекциялау құраларының ерітінділерімен) сұрту жолымен желдету және ылғалды жинау жүргізіледі.

173. Вирустар мен микроорганизмдерді жою үшін экспозиция уақыты және препаратқа арналған нұсқаулыққа сәйкес дезинфекциялау құралының жұмыс ерітіндісінің концентрациясы сақталады.

174. Өндеуден кейін беті сүмен жуылады және қағаз сұлгілердің немесе бір рет қолданылатын сулықтарың (шүберектердің) көмегімен көптіріледі.

175. Дезинфекциялау құралын пайдалану регламенті жекелеген дезинфекциялау құралдарын қолдану жөніндегі нұсқаулықпен айқындалған, онда дезинфекциялау құралын экспозициядан кейін жуу қажеттілігі немесе қажеттілігінің болмауы түсіндіріледі.

176. Бір уақытта қолданылатын асхана ыдыстары мен аспаптарының саны үйымның қажеттіліктерін қамтамасыз етуі керек. Жарықтары, сынықтары, шеттері сынған, пішіні өзгерген, эмалі зақымдалған ыдыстарды пайдалануға жол берілмейді.

177. Білім беру үйымдарында сабактардың аралас және штаттық режимін үйымдастыру кезінде мынадай көрсетілімдері бар тәуекел тобына жататын педагогтар жұмыс істемейді:

- 1) жасы 65 жастан асқан педагог;
- 2) қан айналымы жүйесінің қосалқы аурулары бар (arterиялық гипертония, созылмалы жүрек жеткіліксіздігі);
- 3) жоғарғы тыныс алу жүйесінің қосалқы созылмалы аурулары, эндокринопатиялар, иммун тапшылығы жай-күйі және басқа да ауыр созылмалы аурулар;
- 4) жүкті әйелдер.

Аталған аурулары бар педагогтар қашықтықтанбілім беруге (окытуға) ауыстыруға жатады.

178. Білім беру үйымдарының жатақханаларында демалыс және өзге де бұқаралық іс-шараларды өткізу тоқтатылады, үй-жайларды санитариялық өндеуге және белгіленген өткізу режимінің қамтамасыз етілуіне бақылау күшеттіледі.

179. Жатақханадан шығуға оқу сабактарына қатысу үшін және басқа ерекше жағдайларда жол беріледі. Тұратын адамдардың ғимаратқа кіруіне және одан шығуына, жатақханаларға бөгде адамдардың кіруіне жол берілмейді.

180. Жатақхананың әрбір қабаты жана спайтын шашыратқыш диспенсерлермен немесе оларды қуюға арналған дезинфекциялық ерітіндісі бар санитайзерлермен жабдықталады.

181. Жатақханаларда қашықтықтан оқыту үшін жағдай жасалады (тұрмыстық жағдайлармен, компьютермен, интернетпен қамтамасыз ету).

182. Қашықтықтан оқыту форматында оқу кезінде жатақханаларда тұратын адамдар азық-тұлік дүкендері мен дәріханаларда сатып алу үшін шығуды қоспағанда, тұрақты тұратын орындарына немесе өзге де орындарға шықпайды.

183. Білім алушылар қашықтықтан оқыту режимінде жатақханадан уақытша шыққан кезде жатақханадан шығу уақытын, қайтып келу уақытын және ол жіберілетін орынды көрсете отырып, білім беру үйымын жазбаша, оның ішінде электрондық байланыс арқылы хабардар етеді.

184. Білім беру үйымы кәмелетке толмаған білім алушының жатақханадан шығу туралы ата-аналарға (занды өкілдеріне) хабарлайды.

185. Білім беру үйымдары жатақханадан шыққаннан кейін қайтып келген білім алушының денсаулық жағдайына қайтып келген күннен бастап күнтізбелік 14 күн ішінде мониторинг жүргізеді.

186. Жатақханаларда мынадай эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізіледі:

- 1) білім алушылардың бірге тамақтануын болдырмау;
- 2) дәретханаларда, қолжұғыштарда, себезгі және түрмистық бөлмелерде дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, үнемі ылғалды жинауды жүргізу;
- 3) жалпы пайдалану орындарын қол жууға арналған құралдармен және антисептикермен қамтамасыз ету;
- 4) жинау жиілігі мен сапасын арттыру (тұтқаларды, таяныштарды, басқа да жанасатын беттердің тұтқаларын қосымша өндөу);
- 5) білім алушылардың жатақханадан шығуы мен кіруін журналға тіркеу;
- 6) жатақханада тұруға қалған білім алушылардың дене қызыуының көтерілуінің барлық жағдайларын немесе жіті респираторлық вирустық инфекцияның (бұдан әрі – ЖРВИ) өзге де белгілерін журналға тіркеу);
- 7) тәуекел топтарын ескере отырып, созылмалы аурулары бар студенттерге ерекше бақылауды қамтамасыз ету.

1-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде бастауыш, орта және негізгі орта білім беру үйымдарындағы сабак режиміне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

187. Мектепалды, 1-11(12) сыныптар үшін оқу процесін үйымдастыру республикадағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулыларымен айқындалатын мектептерді қоспағанда, қашықтықтан жүргізіледі.

188. Мектептерде тиісті жағдайлар болған кезде (кушеттілген санитариялық талаптар) балалардың ата-аналары мен занды өкілдерінің өтініштері бойыншаған санитариялық қауіпсіздіктің қатаң шараларын сақтай отырып, кезекші сыныптарды ашуға рұқсат етіледі. Білім алушылар контингенті республикадағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулыларымен айқындалады.

189. Кабинеттерде жүру, мұғалімге бару, сыныптан тыс іс-шаралар мен ата-аналар жиналыстарын өткізу шектеледі.

190. Кезекші сыныптарда оқытуды үйымдастыру кезеңде мынадай талаптардың орындалуы қамтамасыз етіледі:

- 1) сыныптың толымдылығы – 15 баладан аспайды;
- 2) сабактың ұзақтығы – 40 минут;
- 3) әр түрлі сыныптар үшін әр уақыттағы өзгерістер;
- 4) әр сабактан кейін кабинеттерді желдету;
- 5) әр сабактан кейін қолды жуу және арнайы құралдарды қолдану;
- 6) сабак кестесі білім беру үйымының оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспарына сәйкес жасалады;
- 7) сабактар кестеге сәйкес өткізіледі;

8) "бір сынып – бір кабинет" қағидатын сақтау.

191. Арнайы сыныптарда (мектептерде) кезекші сыныптарды қалыптастыру ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін ата-аналардың немесе занды өкілдердің өтініштері бойынша жүзеге асырылады. Өтініштер электрондық нысанда қол жетімді байланыс құралдары арқылы осы Санитариялық қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қабылданады.

Сырқаттанушылық тұрақты төмендеген кезде Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулысымен эпидемиологиялық жағдайға сәйкес білім беру үйымының аралас немесе штаттық оқыту режиміне біртіндеп көшуі айқындалады.

192. Білім беру үйымдарында оқытуды аралас форматта үйымдастыру кезінде әлеуметтік қашықтықты, физикалық байланыстарды қысқартуды сақтай отырып, ауысымдар мен кіші ауысымдар ұлғаяды.

193. Ерекше білім беруге қажеттілігі бар балаларға арналған арнайы мектеп-интернаттардың (оның ішінде ата-анасының қамқорлығының қалған балаларға арналған), білім беру үйымдарының оқу-сауықтыру, дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттардың, жалпы ұлгідегі мектеп-интернаттардың, барлық сыртқы байланыстары шектелген мектеп жаңындағы интернаттардың жабық режимдегі жұмысын үйымдастыру ата-аналардың (занды өкілдердің) өтініштері негізінде жүргізіледі.

194. Жабық форматта сабак режимін үйымдастыру кезінде мынадай талаптарды сақтау қажет:

1) мектеп-интернатта тұру үшін білім алушылар бір мезгілде келуі жүзеге асырылады;

2) білім беру үйымының әкімшілігі жасаған және бекіткен кестеге сәйкес ауысыммен педагогикалық қызметті жүзеге асырылады (мұғалімдер, тәрбиешілер, психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мамандары);

3) білім беру үйымдары үшін белгіленген тәртіппен ауысымға түсетін педагог қызметкерлердің денсаулық жағдайын бақылауды жүзеге асырылады;

4) білім беру процесін жабық режимде жүзеге асыратын мұғалімдер, тәрбиешілер мен мамандар үшін тұру, тамақтану, педагогикалық процеске дайындалу үшін жағдайларды қамтамасыз етіледі;

5) оку-тәрбие процесіне тікелей қатысы жоқ әкімшілік-басқару құрамының, қосалқы және техникалық қызметтердің қызметі қашықтықтан да, штаттық режимде де жүзеге асырылуы мүмкін.

6) штаттық режимде қызметті үйымдастыру кезінде педагогикалық ұжымның, техникалық қызметтердің байланыстарын болдырмайды.

7) интернет-ресурстарды, басқа да қол жетімді байланыс құралдарын пайдалана отырып, ата-аналармен (занды өкілдермен) қашықтық тәртіппен байланысты жүзеге асырылады;

8) сабактың ұзақтығы - 40 минут деп белгіленеді;

9) әр түрлі сыныптар үшін әр уақыттағы үзілістер белгіленеді;

10) әр сабактан кейін кабинеттерді желдету жүргізіледі;

11) әр сабактан кейін қолды жуу және арнайы құралдарды пайдалану;

12) сабак кестесі білім беру үйымының оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспарына сәйкес жасалады;

13) сабактар кестеге сәйкес өткізіледі.

195. Білім алушының компьютерде жұмыс істеуі сабак ұзақтығына қойылатын талаптарды сақтай отырып жүзеге асырылады.

196. Мектепалды сыныптарда және мектептерде тікелей бейнетерминалмен, дербес компьютермен, планшетті дербес компьютермен және ноутбуктермен сабактардың үздіксіз ұзақтығы оқу сафаты ішінде:

1) мектепалды, мектепке дейінгі топтарда (сыныптарда) және 1 сыныптарда - 15 минуттан аспайды;

2) 2-3 сыныптарда - 20 минуттан аспайды;

3) 4-5-сыныптарда - 25 минуттан аспайды;

4) 6-8 сыныптарда - 25 минуттан аспайды;

5) 9-11(12) сыныптарда - 30 минуттан аспайды.

197. Компьютерлермен және ноутбуктермен тікелей жұмыс істеу ұзақтығы 2 сағаттан аспайды. Жұмыс кезеңінде профилактикалық іс-шаралар жүргізіледі: әр 20-25 минут сайын көзге арналған жаттығулар және үзіліс кезінде 45 минуттан кейін дene шынықтыру үзілісі.

198. Арнайы білім беру үйымдарында (психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялар (бұдан әрі – ПМПК), психологиялық-педагогикалық түзету кабинеттерінде (бұдан әрі – ППТК), оңалту орталықтарында (бұдан әрі – ОО) жұмысты үйымдастыру жергілікті атқарушы органдардың шешімі және тиісті аумақтардың бас мемлекеттік санитариялық дәрігерлерінің келісімі бойынша қашықтықтан оқыту технологияларын қолдана отырып, қашықтықтан, штаттық режимде жүргізіледі.

199. ППТК-да ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен психологиялық-педагогикалық процесті үйымдастыру белгіленген оқу жүктемесіне, жеке және кіші топтық бағдарламаларға, жеке кестеге және бірнеше ауысымдағы сабак кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

200. Жеке және кіші топтық сабактарды оларды кезектестіре отырып өткізуге жол беріледі: біреуі штаттық режимде – біреуі педагогтің қашықтықтан қол жеткізу мүмкіндігімен қашықтықтан форматта (ұйымнан тыс).

201. ППТК-да кіші топтық сабактар баланың ата-анасын (занды өкілдерін) қоса отырып, 5 баладан аспайтын құрамда өткізіледі.

202. ППТК жағдайындағы сабактардың ұзақтығы ерте жастағы балалар үшін 20-25 минутты, мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалар үшін 30-35 минутты құрайды. Сабактар арасындағы аралық 10-15 минутты құрайды.

203. Емдік дене шынықтыру (бұдан әрі – ЕДШ) залда ата-аналары (занды өкілдері) ата-анасы (занды өкілдері) мен педагог (1-1,5 м) арасындағы қауіпсіз қашықтықты сақтай отырып, сабакқа қатыса отырып өткізіледі. Сабактарға балаларды алып жүретін адамдардың мынадай санаттары жіберілмейді:

- 1) расталған коронавирустық инфекциямен байланыста болғандар;
- 2) жүкті әйелдер;
- 3) 65 жастан асқан адамдар;

4) жедел респираторлық аурулардың белгілері бар адамдар. ЕДШ нұсқаушысының баламен жұмысы бір рет қолданылатын қолғаптар мен маскаларды пайдалана отырып жүргізіледі.

204. Ауырып сауықкан балаға және (немесе) ол коронавирустық инфекциямен ауыратын науқаспен байланыста болған жағдайда, ППТК-да сабактарды жалғастыру үшін медициналық қарсы көрсетілімдердің жоқтығы туралы дәрігердің медициналық қорытындысы болған кезде жол беріледі.

205. ОО-да ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен оқу-дамыту және психологиялық-педагогикалық процесті ұйымдастыру белгіленген оқу жүктемесіне, жеке, топтық және топтық бағдарламаларға, жеке кесте мен сабак кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

206. Жеке және кіші топтық сабактарды кезектестіре отырып өткізу: инфекциялық сырқаттанушылық бойынша санитариялық-эпидемиологиялық жағдай жақсарғанға дейін біреуі штаттық режимде – біреуі қашықтықтан форматта. Педагогтың қашықтықтан қол жеткізу мүмкіндігімен (ұйымнан тыс) қашықтықтан оқыту форматында сабактар өткізу жүргізіледі.

207. Сабактарды штаттық режимде ұйымдастыру кезінде мүмкіндігінше баламен дене байланысын шектеу, мүмкіндігінше баланың қажетті ойыншықтары мен үйдегі дидактикалық материалдары пайдаланылады.

208. РО-да кіші топтық сабактар баланың ата-анасын (занды өкілдерін) қоса отырып, 5 баладан аспайтын құрамда өткізіледі.

209. Сабактың ұзактығы ерте жастағы балалар үшін 20-25 минутты, мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалар үшін 30-35 минутты құрайды. Сабактар арасындағы интервал 10-15 минутты құрайды.

210. ЕДШ сабақта ата-ананы (занды өкілдерін) қосып, ата-ана мен педагог арасындағы қауіпсіз қашықтықты сақтай отырып, қатаң түрде залда өткізіледі (1-1,5 м). ЕДШ нұсқауышының баламен жұмысы маскаларды пайдалана отырып жүргізіледі.

211. Ата-аналарының (занды өкілдерінің) қалауы бойынша ОО-да 12 адамнан аспайтын құндізгі және қысқа мерзімді болу топтары штаттық режимде жұмыс істейі мүмкін.

212. Физиопроцедураларды, массаждарды жүргізу кезінде күшеткалар арасындағы қауіпсіз қашықтықты сақтай отырып, бөлмеде 2-ден аспайтын баланың болуын шектеу. Баламен медициналық процедураудар маскаларды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

213. ПМПК балаларды консультацияға алдын ала жазылу бойынша қызметті жүзеге асырады.

214. ПМПК-да диагностикалық топ болған жағдайда ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен қашықтықтан режимде жұмысты ұйымдастыру ОО және ППТК үшін іс-шараларға сәйкес жүзеге асырылады.

2-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында сабак режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

215. ТжКБ ұйымдары республикадағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулыларымен айқындалатын режимдерде (қашықтықтан, аралас, штаттық) жұмыс істейді.

216. ТжКБ ұйымдарында мәдени-бұқаралық және тәрбиелік, бұқаралық спорттық іс-шараларды өткізуге жол берілмейді.

217. Білім беру бағдарламаларын немесе олардың бөліктерін іске асыру кезінде ТжКБ ұйымы:

1) үй-жайдағы жобалық қуаттың 30 %-ынан аспаған кезде корпустарда, аудиторияларда адамдардың бір мезгілде болуы қажет;

2) спорт, акт залдарын топтармен толтыру жобалық қуаттылықтың 30% - нан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады;

3) 65 жастан асқан адамдар мен ауруы бойынша диспансерлік есепте тұрған адамдар аудиториялық сабактарды олардың келісімінсіз өткізуге жіберілмейді.

218. Оқу сабактары қашықтықтан, аралас және штаттық режимде ұйымдастырылады. Штаттық режимде оқыту барлық санитариялық нормаларды

сақтай отырып, күндерді және (немесе) пәндерді кезектестіре отырып (күн шегінде немесе аптаның күндері бойынша) топтарда (немесе кіші топтарда) жүзеге асырылады.

219. Штаттық, аралас форматтарда оқытуды ұйымдастыру кезінде:

1) кемінде 1,5 м қашықтың сақталуын ескере отырып, аудиторияларда сабактар өткізу, кабинеттік жүйенің күшін жоюмен өткізіледі;

2) әр топ үшін сабактар арасындағы үзілістер жеке ұйымдастырылады;

3) кітапханаларда оқу залдары жабылады, тек кітап беру жұмыс істейді;

4) студенттерге, педагогтарға, өндірістік оқыту шеберлеріне, персоналдарға, ата-аналарға (занды өкілдеріне) санитариялық-гигиеналық талаптарды сақтау туралы нұсқама жүргізіледі;

5) жатақханаларда бөлу тұратындар арасындағы әлеуметтік қашықтықты сақтай отырып және бөлмелерді 50 %-ға дейін толтыру арқылы жүзеге асырылады.

3-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында сабак режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

220. ЖОО ұйымдары республикадағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулыларымен айқындалатын (қашықтықтан, аралас, штаттық) режимде жұмыс істейді.

221. ЖОО ұйымдарында эпидемияға қарсы мынадай іс-шаралар жүргізіледі:

1) оқу және өзге де корпустардың, жатақханалардың ішінде желдету жүйелері мен ауа баптау жүйелері жұмыс істейді, желдету режимі сақталады;

2) үй-жайдағы жобалық қуаттың 40-50%-ынан асырмай корпустарда, аудиторияларда адамдардың бір мезгілде болуына жол беріледі;

3) спорттық, акт, ағынды залдарды топтармен толтыру жобалық қуаттың 40-50% - нан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады;

4) ағынды аудиторияларды (сыйымдылығы 40 адамнан астам), кітапханаларды өндеу әрбір 4 сағат сайын ылғалды жинау және кейіннен желдету арқылы жүргізіледі;

5) аудиторияларды (сыйымдылығы 40 адамнан кем) өндеу күн сайын ылғалды жинау және кейіннен желдету арқылы жүргізіледі;

6) корпус (корпустар) ішінде қосымша өткізу режимін болжайтын аймақтарға бөлу жүйесі енгізіледі;

7) зертханалық, практикалық және студиялық сабактар 1 білім алушыға кемінде 5 м² қамтамасыз ету арқылы жүргізіледі;

8) оқу процесінде пайдаланылатын жұмыс орындарында, зертханаларда, аудиторияларда (қажет болған жағдайда) мөлдір қалқалар орнату көзделеді.

222. Білім алушылар (студенттер, магистранттар, докторанттар, курс тындаушылары) үшін бағдарлау апталары шеңберінде орнату сабактарын өткізуге жол берілмейді.

223. ЖОО ұйымдарында бұқаралық оқу, тәрбие және спорттық іс-шараларды өткізуге жол берілмейді.

"Білім беру объектілеріне
көйләтін санитариялық-
эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қағидаларына
1-косымша

Зертханалық-аспаптық зерттеулер

№	Сынама алу орны	Зертханалық зерттеулер, саны (бірлік)	Зерттеу кезенділік
1	2	3	4
1	Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге білім беру, тәрбиеелеу, тұру орындарының ұттүрдегі және типтегі интернат ұйымдары		
1.1	ас блоктары	микробиологиялық зерттеулерге тамак өнімдерінің (шикізат) сынамалары	ағымдағы қадаға
		микробиологиялық зерттеулерге алынатын дайын тағамдардың сынамалары	ағымдағы қадаға
		микробиологиялық және санитариялық-химиялық зерттеулерге су сынамалары	ағымдағы қада (жылына бір рет)
		тағамдардың құнарлығы термиялық өндөу сапасы	ағымдағы қадаға
		сыртқы орта шайындылары дезинфекциялау құралдарындағы хлордың қалдығын айқындау	ағымдағы қадаға
		бактериологиялық, санитариялық- химиялық зерттеулерге жергілікті сумен жабдықтау көздерінен (орталықтандырылған, құдықтар, (жылына бір рет) ұнғымалар, каптаждар) алынатын ауыз су	ағымдағы қада
		персоналды бактериологиялық тасымалдаушылыққа зерттеп- карау	эпидемиологиялық бойынша
1.2	қабылдау бөлмелері, жатын бөлмелер, оқу үй-жайлары, шеберханалар, спорт және музика залдары, медициналық кабинеттер, демалуга және үйықтауга арналған үй-жайлар, компьютерлік сыныптар	температурасы, ауаның салыстырмалы ылғалдылығы	объектінің сәй еместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, ағы тәртібінде (жы кезеңінде жылын

1.3	зертханалар, химия кабинеті, спорт залдары, шеберханалар, ас блоктары	желдетудің, шудың тиімділігін зерттеу	ағымдағы қада (жылына бір рет)
1.4	су тарату крандары - ғимаратқа, ас блоктарына (бөлек блокта орналасқан кезде) – судың кіру және шығу орындары	су құбыры жүйесінен алынатын су (бактериологиялық және санитариялық-химиялық зерттеулер)	объектінің сөйеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кездес санитариялық қа
1.5.	кұдықтар, ұнғымалар, каптаждар және бұлақтар, су тарату крандары	бактериологиялық, санитариялық-химиялық зерттеулерге жергілікті сумен жабдықтау көздерінен (орталықтандырылған, құдықтар, ұнғымалар, каптаждар) алынатын ауыз су	объектінің сөйеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, ағындағы тәртібінде
1.6	ыдыстарға өлшеп-құйылған суды пайдаланатын объектілер	ыдыстарға өлшеп-құйылған ауыз су (шөлмектердегі суды қоспафанды)	ағымдағы қадаға
1.7	жабық жүзу бассейндері және ванналар	бактериологиялық, санитариялық-химиялық, паразитологиялық зерттеуге алынатын су сынамалары	объектінің сөйеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, ағындағы тәртібінде
1.8	компьютерлік мультимедиялық кабинеттер	жұмыс орындарындағы және сыныптар, жасанды жарықтандыру деңгейі	объектінің сөйеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, ағындағы тәртібінде
1.9	оку үй-жайлары, зертханалар, шеберханалар, өзін-өзі дайындау бөлмесі, оку залы, медициналық кабинет		объектінің сөйеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, ағындағы тәртібінде
1.10	пешип немесе автономды, электрсіз жылтылатын үй-жайлар, медициналық кабинеттер	ауа ортасын зерттеу	ағымдағы қадаға
1.11	оыйн алаңдарындағы күмді алаңқай	топырақты зерттеу	ағымдағы қадаға
1.12	балалар тауарларының ассортиментін сатып алуды жүзеге асыратын білім беру үйімдары	балалар тауарларының ассортименті (киім, аяқ киім, ойыншықтар, косметикалық күралдар, кенсе тауарлары, ыдыс, гигиена құралдары және басқалары)	мамырдан бастап жылына бір рет

"Білім беру объектілік қойылатын санитариялық эпидемиологиялық тауарлардың санитариялық қафадағы қадаға

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

2-қосымша жана редакцияда көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

Арнайы білім беру ұйымдарындағы сыныптардың, тәрбиелеу топтарының, ұзартылған күн топтарының толықтырылуы

Балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдары	Сыныптағы (топтағы) балалар саны
	мектеп жасы
1	2
Сөйлеу қабілеті бұзылған:	
сөйлеу қабілеті қатты бұзылған	12
жекелеген дыбыстарды айта алмау фонетикалық-фонематикалық дамымаған	12
Есты қабілеті бұзылған:	
естімейтін	8
нашар еститін және кейіннен саңырау болған	10
Көру қабілеті бұзылған:	
көзі көрмейтін, кейіннен сокыр болған:	8
нашар көретін	12
амблиопия және қылилық	10
женеңіл ақыл-ой кемістігі	10
орташа ақыл-ой кемістігі	6
ауыр ақыл-ой кемістігі	4
психикалық дамуы тежелген	12
тірек-қозғалыс аппараты бұзылған	10
ауыр кемістігі бар	6
эмоциялық-ерік бұзылыстары бар	4

Ескертпе:

1. Жергілікті жағдайларға және қаражаттың болуына қарай көрсетілген арнайы білім беру ұйымдарында ұзартылған күн сыныптарын, тәрбиелеу топтарын толықтырудың ұсынылған шекті толықтырудан төмен болуына жол беріледі.

2. Дене бітімінің кемістігі және ақыл-ой кемістігі бар балалар топтарының саны (арнайы топ) 4 – 6-ны құрауы мүмкін.

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларына
3-қосымша

Жалпы білім беретін ұйымдардағы апталық оқу жүктемесі

Сынып	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ең көп оқу жүктемесі	22	24	25	29	29	33	33	34	36	38	39

"Білім беру объектілік қойылатын санитариялық эпидемиологиялық тауарлардың санитариялық қафидасының 4-косымшасы"

Қындығы бойынша пәндерді саралау кестесі

№	Пән	Балл саны
1	2	3
1	Математика, орыс тілі (казақ тілінде оқытатын мектептер үшін), Математика, казақ тілі (казақ тілінде оқытпайтын мектептер үшін)	11
2	Шет тілі, пәндерді шет тілінде оқу	10
3	Физика, химия, информатика, биология	9
4	Тарих. Адам. Қоғам. Құқық.	8
5	Қазақ тілі, әдебиет (казақ тілінде оқытатын мектептер үшін) Орыс тілі, әдебиет (казақ тілінде оқытпайтын мектептер үшін)	7
6	Жаратылыштану, география, өзін-өзі тану, алғашқы әскери дайындық	6
7	Дене шынықтыру	5
8	Еңбек, технология	4
9	Сызу	3
10	Бейнелеу өнері	2
11	Өн сабағы	1

"Білім беру объектілік қойылатын санитариялық эпидемиологиялық тауарлардың санитариялық қафидасының 5-косымшасы"

Оқу жиһазының өлшемдері

Кесте

№	Жиһаздың нөмірлері	Оқушылар бойынша тобы (миллиметрмен)	Білім қараған жиегінің биіктігі	алушыға үстел еденнен	Орындықтың алдыңғы жиегінің еденнен биіктігі
1	2	3	4	5	
1	1	1000 – 1150	460	260	
2	2	1150 – 1300	520	300	

3	3	1300 – 1450	580	340
4	4	1450– 1600	640	380
5	5	1600 – 1750	700	420
6	6	1750-ден жоғары	760	460

"Білім беру объектілеріне
қойылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қафидаларына
6-қосымша

Объектілердің оқу және тұргын корпустарындағы санитариялық аспаптарға қажеттілік 1-кесте

Жалпы білім беретін және интернат ұйымдарындағы оқу корпустарының санитариялық аспаптарға қажеттілігі

№	Үй-жай	Олшем бірлігі	Санитариялық ас саны
1	2	3	4
1	Окушылар дәретханалары және қолжуғыштары: қыздарға үлдарға	1 білім алушы 1 білім алушы	20 қызға 1 ун қолжуғыш 30 ұл 0,5 писсуар ло қолжуғыш
2	Персонал дәретханалары және қолжуғыштары (жеке)	2 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш
3	Әйелдердің жеке гигиена кабинеті (персоналға арналған)	1 кабина	1 гигиеналық се қолжуғыш
4	Жалпы мектеп үй-жайлары блогындағы акті залы – дәрісханасы жаңындағы дәретханалар және қолжуғыштар	2 санторап (әйелдер және ерлер)	30 орындық зал қолжуғыш
5	Спорт залдардың киім шешетін орындары жаңындағы дәретханалар және себезгілер	1 киім шешетін бөлме	1 унитаз, 1 кол торы
6	Асханадағы персоналға арналған дәретханалар және себезгілер	1 санторап және 1 себезгі кабинасы	1 унитаз, 1 кол торы
7	Кыздарға арналған жеке гигиена кабинасы	1 кабина	1 гигиеналық себ кабинаға 1 қолжуғыш кабина
8	Медициналық кабинеттегі персоналға арналған дәретханалар	1 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш
9	Тамак ішетін залдар жаңындағы қолжуғыштар: соқыр және нашар көретіндерге арналған мектеп- интернаттарда ақыл-ой кемістігі бар балаларға арналған мектеп- интернаттарда жалпы білім беретін, мамандандырылған ұйымдарда, саңырау мен нашар еститін, тірек-қозғалыс аппараты	1 білім алушы 1 білім алушы 1 білім алушы	10 орынға 1 қолжуғыш 20 ор қолжуғыш

бұзылған балаларға арналған мектеп-интернаторда	
--	--

Мектептен тыс үйімдар үшін санитариялық аспаптарға қажеттілік

2-кесте

№	Үй-жай	Өлшем бірлігі	Санитариялық аспаптардың есепті саны
1	2	3	4
1	Оқушылар дәретханалары: қыздарға үлдерға	1 білім алушы 1 білім алушы	20 қызға 1 унитаз, 30 қызға 1 колжуғыш 30 ұлға 1 унитаз, 0,5 писсуар лотогы және 1 колжуғыш
2	Персонал дәретханалары және қолжуғыштары (жеке)	2 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш
3	Спорт залдардың киім шешетін бөлмелері жаңындағы дәретханалар және себезгілер	1 киім шешетін бөлме	1 унитаз, 1 қолжуғыш 2 себезгі торы

Жалпы білім беретін, мамандандырылған және арнайы интернат үйімдары, интернат үйімдарының жатын корпустары, жетім балалар және ата-ананың қамқорлығының қалған балаларға арналған білім беру үйімдары, КТБО тұрғын кешендеріндегі санитариялық аспаптар саны

3-кесте

Үй-жайлар атауы	Өлшеуіш	Санитариялық аспаптар саны
1	2	3
Қыздарға арналған дәретханалар және қолжуғыштар	1 тәрбиеленуші	5 қызға 1 унитаз 4 қызға 1 колжуғыш 10 қызға 1 аяқ ваннасы
Үлдерға арналған дәретханалар және қолжуғыштар	1 тәрбиеленуші	5 ұлға 1 унитаз 5 ұлға 1 писсуар 4 ұлға 1 колжуғыш 10 ұлға 1 аяқ ваннасы
Қыздарға арналған жеке гигиена кабиналары	1 кабина	15 қызға 2 кабина: 1 гигиеналық себезгі 1 унитаз 1 қолжуғыш (биде немесе іілгіш шлангі және тұфырық)
Себезгі кабиналар	1 кабина	10 жатын орынға 1 себезгі торы
Ванналар	1 орын	10 жатын орынға 1 ванна
Киім шешетін орын	1 орын	бір себезгі торына 2 орын (бір орынға ұзындығы 0,5 м орындық)
Себезгі бөлмесіндегі және ваннадағы дәретханалар	1 дәретхана	1 унитаз дәретхана жаңындағы шлюзде 1 қолжуғыш

"Білім беру обьектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қафидаларына

7-қосымша

Жас ерекшелігіне байланысты ғраммен тағам порцияларының массасы

Тамақ ішу, тағам	Жасы	
	6-жастан 11 жасқа дейін	11-18 жастағы

1	2	3
Бірінші тағам	200-250	250-300
Екінші тағам:		
Гарнир	100-150	150-180
Ет, котлет, балық, құс еті	80-150	100-180
Көкөніс, жұмыртка, сұзбе, ет тағамы және ботқа	150-200	200-250
Салат	60-100	100-150
Үшінші тағам	200	200

"Білім беру объектілік
көйілтілік санитариялық
эпидемиологиялық тауып-
санитариялық қафидада
8-қосымша

Тамақ өнімдерін аудыстыру

№	Аудыстыруға жататын өнім	Граммен салмағы	Аудыстыратын өнім	Граммен салмағы
1	2	3	4	5
1	Сиыр еті	100,0	1-санатты сүйегі бар кесек ет: кой еті, жылқы еті, қоян еті 1-санатты сүйегі жоқ кесек ет: кой еті, жылқы еті, қоян еті 1-санатты жылқы еті құс еті 1-санатты субөнімдер: бауыр, бүйрек, жүрек пісірілген шұжық ет консервілері балық жартылай майлы сұзбе сүт	100,0 80,0 104,0 100,0 116,0 80,0 120,0 150,0 250,0 600,0
2	Майы алынбаған сүт	100,0	кефир, айран қойылтылған стерилденген сүт кілегей майлы сұзбе	100,0 40,0 20,0 30,0
3	Қаймақ	100,0	кілегей сүт	133,0 667,0
4	Сұзбе	100,0	сүт ірімшік сұзбе ірімшік қаймақ	333,0 40,0 80,0 50,0

			кілегей	66,0
			сиырдың сары майы	50,0
			каймақ	125,0
			сүзбе	250,0
			сүзбе ірімшік	200,0
			сұт	825,0
			жұмыртқа	3 шт.
5	Ірімшік	100,0	ірімшік	33,0
6	Жұмыртқа	1 шт.	каймақ	40,0
			сүзбе	80,0
			ет	67,0
7	Басы алынған балық	100,0	тұздалған майшабақ	100,0
			балықтың жон еті	70,0
			сүзбе	168,0
			ірімшік	50,0
8	Жемістер	100,0	жеміс-жидек шырыны	100,0
			кептірілген алма	20,0
			кептірілген өрік	8,0
			қара өрік	17,0
			жұзім	22,0
			қарбыз	300,0
			қауын	200,0

"Білім беру объектілік койылатын санитариялық эпидемиологиялық таулар санитариялық қағидалар 9-көсүмшесі

Тез бузылатын тамак өнімдері мен жартылай фабрикаттардың бракераж журналы

1-нысан

Ескертпе : * Өнімдерді есептен шығару, кері қайтару фактілері және басқалар көрсетіледі.

"С – витаминдеу" журналы

2-нысан

Тагамды дайындау күні және сафаты	Тагамның атасы	Косылған витаминнің жалпы саны	Бір порциядағы "С" витаминінің мөлшері	Жауапты адамның қолы

Тағамдардың және аспаздық өнімдердің сапасын органолептикалық бағалау журналы

3-нысан

Тагамды және аспаздық өнімдерді дайындау күні және сафаты	Тагамның және аспаздық өнімнің дайындық дәрежесін алғанда, органолептикалық бағалау	Тагамның және аспаздық өнімнің дайындық коса рұқсат (уақыты)	Откізуге ету (Т.А.Ә.) болса, лауазымы	Жауапты орындаушы (Т.А.Ә.) болса, Т.А.Ә.	Бракераж жүргізген (бар адамның болса) болса)	Ескертпе
1	2	3	4	5	6	7

Ескертпе: 7-бағанда дайын өнімді откізуге тыйым салу фактілері көрсетіледі.

Ас блогы жұмыскерлерін тексеріп-қарастыру нәтижелері

4-нысан

№	Тегі, аты, экесінің аты (бар болса)	Лауазымы	айы / күндері														
			1*	2	3	4	7	8	9	10	11	12	13	14	15... 30		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		

Ескертпе: *дені сау, ауру, жұмыстан шеттетілді, санация жүргізілді, еңбек демалысы, демалыс

_____ жылғы ____ айына тамақ өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесі

5-нысан

№	Тамақ өнімінің атасы	Тамақ өнімінің бір адамға граммен алғандығы (брутто) нормасы*	Бір адамға күндер бойынша (барлығы) бруттода, граммен алғанда іс жүзінде өнім берілді және (немесе) тамақтанатындар саны					10 кунде 1 адамға бруттотен алғанда барлығы тамақ өнімі берілді	Орташа алғанда барлығы 1 адамға күніне	% (+/-)-да нормадан ауытқу	
			1	2	3	...	10				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Ескертпе: _____

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар"

санитариялық қағидаларына

10-қосымша

Медициналық пунктті жарақтандыруға арналған медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың ен аз тізбесі

№	Медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың атауы	Саны
1	2	3
1	Жазу үстелі	1
2	Орындықтар	2-6
3	Күшетка	1
4	Кенсе шкафы	1-3
5	Медициналық шкаф	1
6	Керме	1
7	Шыны қақпағы бар медициналық шағын үстел	1-2
8	Тоңазытқыш (вакциналарға және дәрі-дәрмектерге арналған)	2
9	Тонометр	1-2
10	Фонендоскоп	1-2
11	Бактерицидті шам	1-2
12	Медициналық таразы	1
13	Бой өлшегіш	1
14	Вакциналарды тасымалдауға арналған термоконтейнер	1-2
15	Үстелге қоятын шам	1
16	Медициналық термометрлер	20-50
17	Қайшылар	2
18	Қол жуатын раковина	1
19	Педальды қақпағы бар шелек	1
20	Вакциналардың қалдықтарын жоюға арналған ыдыс	2
21	Медициналық халаттар	2
22	Қалпақтар	2
23	Бір рет қолданылатын жаймалар	үнемі болады
24	Бір рет қолданылатын қағаз сұлгілер	үнемі болады
25	Жинауга арналған қоңыр түсті халаттар	1
26	Бір рет қолданылатын бетперделер	10-30
27	Жинау мүкәммалы: шелек, швабра, шүберек, шүберектерді сактауға арналған сыйымдылықтар, қолгаптар	үй-жай жиынына қарай есептей
28	Дезинфекциялау құралдары	3 айға қор
29	Кенсе тауарлары (журналдар, дәптерлер, желім, қаламсап, қағазтескі, степлер, корректор, папкалар және басқа)	қажеттілігіне қарай
30	Кішкентай бикс	1 дана

31	Үлкен бикс	1 дана
32	Резенке бұрау	4-6 дана
33	2,0 5,0 10,0 инелері бар шрицтер	10 дана 10 дана 5 дана
34	Пинцет	1 дана
35	Резенке жылдықты	1-2 дана.
36	Мұзға арналған ыдыс	1-2 дана.
37	Бүйрек тәрізді науа	5 дана.
38	Металл қалақша	40 дана.
39	Аяқ-қолды иммобилизациялауға арналған шиналар	5 дана.
40	Кілемше	
41	Сантиметрлік лента	1 дана
42	Көздің көргіштігін анықтауға арналған кестелер	1 дана
43	Дозаторлы сұйық сабын	үнемі болады

"Білім беру объектілік койылатын санитариялық эпидемиологиялық тауындағы санитариялық қафидада

11-қосымша

Объектілердің медициналық құжаттамасы

Медициналық құжаттама мыналар болып табылады:

- 1) инфекциялық ауруларды есепке алу журналы;
- 2) жіті инфекциялық аурулармен байланыстарды есепке алу журналы;
- 3) профилактикалық егулер картасы;
- 4) профилактикалық егулерді есепке алу журналы;
- 5) вакциналардың, басқа бактериялық препараттардың қозғалысын тіркеу журналы;
- 6) Манту сынамаларын тіркеу журналы;
- 7) Манту сынамасы бойынша зерттеп-қарауға жататын тәуекел тобындағы балаларды тіркеу журналы;
- 8) фтизиопедиатрда қосымша зерттеп-қарауға жататын туберкулиннің он нәтижесі бар адамдар журналы;
- 9) гельминттерге зерттеп-қаралатын адамдарды тіркеу журналы;
- 10) баланың денсаулық паспорты;
- 11) тәуекел тобындағы балалардың тізімдері;
- 12) студенттерді флюорографиялық зерттеп-қарауды есепке алу журналы;
- 13) флюорографиялық он нәтижесі бар адамдарды есепке алу журналы;
- 14) диспансерлік қадағалаудың бақылау картасы;

- 15) терендетілген профилактикалық медициналық тексеріп-қарау журналы, мамандардың актілері;
- 16) оқушылардың (тәрбиеленушілердің) жеке медициналық карталары;
- 17) ас блогы жұмыскерлерінің денсаулық жағдайын тіркеу журналы;
- 18) шикі өнімдерге арналған бракераж журналы
- 19) дайын тамақтың сапасын бақылау (бракераж) журналы
- 20) "С- витаминдеу" журналы;
- 21) бір айдағы тамақтану өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесі.

"Білім беру объектілеріне
көйылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талапта"
санитариялық қағидаларына
12-қосымша

Нысан

Кімге _____
Т.А.Ә. (бар болса) _____

mekенжайында тұратын
кімнен _____
Телефоны _____

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

12-қосымшаны алып тастау көзделген – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

ӨТІНІШ

Менің Ұлымның (қызымның)

Т.А.Ә. (бар болса) толығымен, сыныбы

кезекші сыныпта білім алудың ұйымдастыруынызды сұраймын. Карантин және шектеу іс-шаралары кезеңінде баламның мектептегі білім алу жағдайларымен танысқанымды және келісетінімді хабарлаймын.

Күні _____
Қолы _____
Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі
2021 жылғы 5 тамыздағы
№ ҚР ДСМ-76 бұйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің күші жойылған кейір бұйрықтарының тізбесі

1. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы

Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15681 болып тіркелген).

2. "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2018 жылғы 3 қыркүйектегі № КР ДСМ-9 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің өзгерістер мен толықтыру енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесінің 12-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17501 болып тіркелген).

3. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2018 жылғы 28 қыркүйектегі № КР ДСМ-20 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17480 болып тіркелген).

4. "Санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүргізудің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 5 шілдедегі № КР ДСМ-78/2020 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі мен Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесінің 9-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20935 тіркелген).

5. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 тамыздағы № КР ДСМ-98/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21142 болып тіркелген).